



Handläggare: Marie Janemar
Telefon: 08-508 18 049

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2009-12-17

Verksamhetsplan och budget 2010

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förslag till verksamhetsplan och budget för 2010.
2. Stadsdelsnämnden överlämnar verksamhetsplan och budget till kommunstyrelsen.
3. Stadsdelsnämnden godkänner omslutningsförändringar om 119,2 mnkr.
4. Stadsdelsnämnden godkänner förslaget till resultatenheter inom förskola och hemtjänst.
5. Omedelbar justering.

Ulla Thorslund
Stadsdelsdirektör

Ärendets beredning

Förslag till verksamhetsplan och budget för år 2010 har utarbetats av staben i samarbete med övriga avdelningar. MBL- förhandlingar har skett 2009-12-08 och 2009-12-15. Förslaget har behandlats av handikapprådet respektive pensionärsrådet 2009-12-07.

Bilagor

- 1a. SLK-blanketter
- 1b. SLK-blanketter
2. Planeringsnivåer
3. Priser
4. Aktivitetsplan
5. Jämställdhets- och mångfaldsplan
6. Internkontrollplan

Inledning

Enligt Vision 2030 ska stadens verksamhet bidra till att Stockholm blir mångsidig och upplevelserik, innovativ och växande samt medborgarnas Stockholm. Genom långsiktiga ambitioner och intressen utvecklas Stockholm till en storstad i världsklass.

Kommunfullmäktige har i budgeten för 2010 fastställt tre övergripande inriktningsmål.

- Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök.
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras.
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

Respektive inriktningsmål har av kommunfullmäktige brutits ned i ett antal mål för verksamhetsområdena. Vidare har kommunfullmäktige angett specifika aktiviteter och indikatorer som ska genomföras och följas upp. Stadsdelsnämnden har utifrån detta i sin verksamhetsplan angett nämndmål samt årsmål för de indikatorer som nämnden planerar för. Nämnden har till vissa nämndmål angett egna indikatorer och aktiviteter. Den strategiska inriktning som anges i Vision 2030 har varit en viktig utgångspunkt för stadsdelsnämndens prioriteringar.

I Stockholms översiktsplan utpekas Farsta som ett utvecklingsområde och som stadens port mot den sydvästra regionen. Centrala Farsta ska utvecklas till en mötesplats med attraktiva stråk till omgivande bebyggelse. Centrum är områdets nav och ska vara en spännande och konkurrenskraftig mötesplats i södra Stockholm för besök, boende och näringsliv. En samverkansgrupp med representanter från fastighetsägare, fackförvaltningar, Söderortsvisionen och stadsdelsförvaltning arbetar med att ta fram en egen vision och utvecklingsplan speciellt för Farsta.

Ett annat stadsdel som ska uppmärksammas är Hökarängens. Här ska satsningar göra för att Hökarängen ska följa med i utvecklingen och kunna erbjuda en trygg miljö samt fortsatt vara en attraktiv stadsdel.

Funktionen Jämför service på Stockholm stads webbplats ger information om stadens enheters verksamhet. Den ger också en möjlighet för medborgarna att jämföra enheter. De nya funktioner i Jämför service som gör det möjligt att göra informationen mer tillgänglig och utförlig ska aktivt användas av Farstas enheter.

Ökningen av antalet arbetslösa under sommaren och hösten 2009 har visat sig bli mindre i Farsta än i de flesta andra delar av landet. Antalet arbetslösa förväntas dock öka under 2010. En rad aktiviteter planeras för att motverka detta exempelvis trepartsmöten med socialtjänst, arbetsförmedling och Jobbtorg samt väl anpassad arbetsträning och fler praktikplatser. Barnfamiljer som är i behov av

försörjningsstöd ska särskilt uppmärksammas. Arbetet ska fokuseras på aktiv uppföljning, ett ökat motivationsarbete, hushållsrådgivning och ett närmare samarbete med förvaltningens övriga familjestödsinsatser. I arbetet med felaktiga utbetalningar fortsätter det framgångsrika arbetssättet med att ha en särskilt utsedd handläggare utan andra konkurrerande arbetsuppgifter.

EU-kommisionen har utsett Stockholm till Europas miljöhuvudstad 2010. Förvaltningens arbete ska bidra till en hållbar livsmiljö med minimerad påverkan på luft, mark och vatten. Bland annat kommer de som kör förvaltningens tjänstebilar få en introduktion i ekokörning och energisparseminarium kommer anordnas.

Farsta lokala BRÅ ska utarbeta en arbetsplan. Arbetsplanen ska bygga på Stockholms stads reviderade brottsförebyggande program. Den inriktas på brottsförebyggande insatser till barn, ungdomar, äldre, funktionshindrade och brottsoffer.

Dagens förskolebarn är morgondagens föräldrar och personal. De ska ges tillfälle till utmaningar men samtidigt känna trygghet i sin utveckling och sitt lärande. Det hälsofrämjande perspektivet i den pedagogiska verksamheten ska lyftas fram genom att bland annat använda närmiljön och naturen som ett pedagogiskt redskap. Förvaltningen kommer i samarbete med Hägersten- Liljeholmens stadsdelsförvaltning söka medel ur e-tjänstprogrammet för att utarbeta en förskolewebb.

Allmän förskola för 3-åringar införs från och med 1 juli 2010. Samtliga barn som omfattas av den allmänna förskolan, inklusive de som nu går på allmänna förskolan i Sköndal, kommer att erbjudas plats i ordinarie förskoleverksamhet.

Parklekarna och öppna förskolan ska fungera som träffpunkter för barn och föräldrar. Personalen erbjuder aktiviteter för barnen och fångar upp föräldrarnas behov av stöd i föräldrarollen. Ungdomar från skolor och fritidsgårdar ska bjudas in till rådslag för att ge sin syn på hur den framtida fritidsverksamheten ska formis och hur lokalerna ska vara anpassas för detta. På flera av fritidsgårdarna är majoriteten av besökarna är pojkar. Flickornas synpunkter ska fångas upp i syfte att få en verksamhet som är intressant för såväl flickor som pojkar.

Varje år blir ett antal personer utsatta för våld av någon som de har en nära relation till. I många fall handlar det om en komplex problematik som innebär att flera av förvaltningens enheter har ett utredningsansvar och ansvar att erbjuda skydds och stödinsatser. Samarbetsrutiner mellan enheterna ska förbättras och utvecklas. Ökat samarbete ska ske genom tjänstemannamöten och trepartsamtal.

Hemlöshet försvårar det sociala arbetet. En viktig insats är att se till att de som redan har en bostad kan behålla den. Samarbetet med de allmännyttiga bostadsbolagen och kronofogdemyndigheten ska intensifieras; ju tidigare och snabbare insatser desto större är möjligheterna att minska antalet vräkningar.

Stadsdelsnämnden antog den 11 juni 2009 en långsiktig strategi för utveckling av det förebyggande arbetet inom barn- och ungdomsverksamheten i Farsta. Strategins inriktning är att förvaltningen långsiktigt ska utveckla stödinsatser på hemmaplan och i bred samverkan utveckla det förebyggande arbetet. Det förebyggande arbetet ska bedrivas i samverkan med såväl externa som interna aktörer och under våren inleds ett samarbete med KFUM och Röda korset för att nå utsatta ungdomsgrupper. Ett förstärkt ungdomsboende och sysselsättning för ungdomar som återgår från institution ska utvecklas under året. Ungdomsmottagningen förstärks genom utökning till 2 kuratorstjänster för att arbeta med insatser riktade främst till pojkar.

Antalet personer som får diagnosen neuropsykiatriskt funktionshinder ökar. Det ställer ökade krav på kompetens hos medarbetarna när det gäller att skapa insatser som är anpassade för att tillgodose gruppens behov. Insatserna ska utvecklas och utbudet av aktiviteter för unga behöver breddas. Handikappolitiska programmet ska göras känt bland förvaltningens interna verksamheter och även bland externa enheter som samarbetar med förvaltningen.

I samverkan med frivilligorganisationer och pensionärsföreningar erbjuder förvaltningen ett utbud av olika aktiviteter för de äldre i stadsdelen. Arbetet med anhörigstödet fortsätter att utvecklas. Anhörigombudens roll görs tydligare genom att en uppdragsbeskrivning utformas för omvårdnadspersonal som genomgått utbildning till anhörigombud/kvalificerad avlösare. En majoritet av medarbetarna inom äldreomsorgen har grundutbildning. För att bibehålla och vidareutveckla medarbetarnas kompetens fortsätter förvaltningen att erbjuda grundutbildning, utbildning i demenssjukdomar och utbildning i svenska som andraspråk.

Ombyggnaden av Farsta vård- och omsorgsboende påbörjas under året och behovet av platser med somatisk inriktning ökar. För att möta detta omvandlas inriktningen ålderdomshem på Edö till somatiskt inriktning. Förändringen påverkar inte de som idag bor på ålderdomshemmet. En ansökan om att genomföra ett pilotprojekt för "Nyckelfri hemtjänst" och "Mobila Trygghetslarm" har tillsammans med Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning och Trygghetsjouren lämnats in till e-tjänstprogrammet.

Farsta ska vara en attraktiv arbetsgivare. Delaktighet, ansvarstagande och tydligt ledarskap är grundläggande faktorer för att skapa en hälsosam arbetsplats med hög frisknärvaro. För att uppnå detta pågår ett antal aktiviteter för att utveckla medarbetarskapet och ledarskapet. Projektet Hälsa och verksamhet genomförs i samarbete med Skarpnäcks och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar. Projektets syfte är att utveckla ett resultatriktat ledarskap och medarbetarskap med ökat individuellt ansvarstagande och inflytande.

Ett forum för utveckling, utbildning och information är chefsforum som arrangeras av förvaltningsledningen för enhetscheferna. För att sprida kunskap och skapa

delaktighet anordnas också frukostmöten för chefer och centralt placerad personal efter nämndens månadsmöten.

Att sänka sjukfrånvaron ger flera positiva effekter. Förutom vinster för den enskilde individen bidrar minskad sjukfrånvaro till bättre ekonomi, en ökad kontinuitet för brukarna och en större trivsel hos medarbetarna. För att nå målet med en sjukfrånvaro på 6,5 % fortsätter arbetet med strukturerade metoder som utvecklats i projektet "Friska medarbetare - Rehabilitering i världsklass". Långtidssjukfrånvaron har minskat så därför riktas insatserna även mot korttidssjukfrånvaron 2010.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Utifrån Vision 2030 och Söderortsvisionen ska Farstas attraktionskraft vidareutvecklas och stärkas. I Stockholms översiktsplan utpekas Farsta som ett utvecklingsområde och som stadens port mot den sydvästra regionen. Ett annat utvecklingsområde enligt översiktsplanen är centrala Farsta som en mötesplats med attraktiva stråk till omgivande bebyggelse. En del är ombyggnaden av Farsta centrum som kommer att stå klart hösten 2010 samtidigt som centrumanläggningen fyller 50 år. Farsta Centrum är områdets nav och ska vara en spännande och konkurrenskraftig mötesplats i södra Stockholm. Stadsdelen är centralt belägen i huvudstaden och har en stor potential att bli en ännu mer attraktiv plats för boende, näringsliv och besökare än den är idag. Statushöjande insatser såsom förbättringar inom kommunikation och infrastruktur, olika kulturevenemang, bättre nyttjande av naturmiljön för sportsliga aktiviteter och egen ny profil i Farsta ska ta form framöver. En samverkansgrupp med representanter från fastighetsägare, fackförvaltningar, Söderortsvisionen och stadsdelsförvaltning arbetar med att ta fram en egen vision och utvecklingsplan speciellt för Farsta.

Valfriheten fortsätter att öka. För att staden ska få en mångfald av aktörer som utför omsorg och tjänster fortsätter konkurrensutsättningen. Förutom att hålla hög kvalitet på verksamhetsuppföljningarna måste förvaltningen, vartefter fler tjänster utförs på entreprenad, ytterligare säkra metoder för att säkerställa att ställda kvalitetskrav i ingångna avtal hålls.

Olika insatser för att minska antalet personer med försörjningsstöd fortsätter. För att få effekter även på lång sikt är insatser som riktar sig till unga och barnfamiljer prioriterade. En del i detta arbete är också att erbjuda feriejobb till ungdomar för att ge en öppning in i arbetslivet.

Staden har genom ett gediget miljöarbete på lång och kort sikt utsetts till Miljöhuvudstad 2010. Förvaltningen ska bidra till en hållbar livsmiljö med minsta möjliga påverkan på luft, mark och vatten. De riktlinjer och policier som

utarbetats ska förankras och ett energi- och miljömedvetet tänkande ska genomsyra organisationen.

De kulturaktiviteter som genomförs med stöd av förvaltningen ska erbjuda ett varierat innehåll anpassat till olika målgrupper. Aktiviteterna kan arrangeras av förvaltningen, i samarbete med frivilligorganisationer eller av lokala föreningar.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

Nämndens kommentar till mål för verksamhetsområdet

Genom att konkurrensutsätta verksamheter ökar mångfalden av aktörer i Farsta. Det bidrar också till att öka medborgarnas valfrihet. I aktivitetsplanen fastställs en tidsplan för kommande års konkurrensutsättning. Enligt beslut i nämnden ska förvaltningen inför en planerad upphandling genomföra en analys av marknaden och dess förutsättningar. Analys ska göras för boendestöd, stödboende, sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning och fritidsgårdar samt parklekar. Förvaltningen eftersträvar att förenkla upphandlingsförfarandet för anbudsgivarna.

Farsta stadsdel ska vara ett attraktivt område för företagare. Med anledning av detta arbetar stadsdelsförvaltningen kontinuerligt tillsammans med det lokala näringslivet med utvecklingen av Farsta. En samverkansgrupp har bildats med representanter för fastighetsägare, stadens fackförvaltningar, Söderortsvisionen och stadsdelsförvaltningen. Gruppen arbetar med frågeställningar kring centrumanläggningen och Farsta som prioriterat område i söderort. En marknadskraftig profil med idrott/hälsa och kultur i fokus ska lyfta Farstas anseende och öka dragningskraften. En satsning görs på centrumets fysiska och sociala design. En grupp har bildats för att samordna insatser för att minska de negativa effekterna av det öppna missbruket på Storforsplan och i övriga centrum. Upprustning av till- och avfartsvägar, bättre belysning, skyltning och ett effektivare transportnät ska förbättra de fysiska förutsättningar för trivsel och öka intresset för området. I Söderortsvisionen är också Hökarängens centrum ett utvecklingsområde. För att öka tryggheten och trivseln på torget kommer insatser att genomföras.

Det stadsdelsövergripande säkerhetsprogrammet är nu antaget av kommunfullmäktige. Anställda ska ha kunskap om såväl hur staden bedriver det förebyggande säkerhetsarbetet likaväl som den egna organisationens framtagna risk- och sårbarhetsanalys om en extraordinär händelse skulle inträffa. Förvaltningens enheter skall vidta tillräckliga åtgärder och utarbeta rutiner för att förhindra och förebygga att sådana händelser och incidenter inträffar som är identifierade i den egna säkerhets- och sårbarhetsanalysen som gjordes 2009. En incidentrapportering skall utarbetas i varje verksamhet. Denna ska sedan utvärderas med syfte att dels, minimera att oönskade händelser inträffar dels också

utgöra en grund för att vidta förbättringsåtgärder. Rutinerna för det lokala brandskyddsarbetet har reviderats. Under året ska rutinerna förankras hos samtliga medarbetare.

Förvaltningens kommunikation ska vara strategisk, planerad, aktiv och framåtsträvande. Den sker med utgångspunkt ur stadens styrdokument för kommunikation och stadsdelsförvaltningens kommunikationspolicy. Kommunikationen ska vara tydlig och samstämmig för att ge en sammanhållen bild av stadsdelsförvaltningens arbete. Förvaltningen kommunicerar kontinuerligt nyheter och goda exempel tillsammans med fakta och viktiga beslut i våra externa och interna kommunikationskanaler. De möjligheter till nya funktioner och tjänster som staden utvecklar inom området ska användas och göras kända.

I funktionen Jämför service, på Stockholm stads webbplats, finns information om stadens enheters verksamhet. Enhetens kontaktuppgifter och information om service och inriktning presenteras tillsammans med faktauppgifter och brukarundersökningar. Jämför service ger också en möjlighet för medborgarna att jämföra enheter. Farstas enheter ska presenteras på ett tydligt och strukturerat sätt som gör det lätt för medborgaren att ta del av informationen och underlätta jämförelsen mellan enheter. Innehållet i presentationen på Jämför service ska utvecklas. Det gäller såväl text som bild. Exempelvis kommer nya möjligheter med att göra ytterligare information om enheterna tillgänglig, till exempel kvalitetsgarantier, foldrar och informationsblad.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	34 %	33 %	År

NÄMNDMÅL:
Antalet alternativa utförare ska öka.

NÄMNDMÅL:
Förvaltningen ska ha ett gott samarbetsklimat med det lokala näringslivet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Det lokala näringslivet bjuds in till en dialog med politiker och förvaltning.	2010-01-01	2010-12-31
En samverkansgrupp arbetar med fortsatt utveckling av Farsta centrum inom ramen för Söderortsvisionen.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens kommunikation ska vara strategisk och aktiv.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska presenteras på ett tydligt och strukturerat sätt på stadens webbplats i "Jämför service". Presentationen ska uppdateras löpande.	2010-01-01	2010-12-31
Förvaltningens kommunikationspolicy ska göras känd på enheterna.	2010-01-01	2010-03-31

NÄMNDMÅL:

Utförare av omsorg ska hålla ställda kvalitetskrav.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Kvaliteten i verksamheten följs upp systematiskt.	2010-01-01	2010-11-30
Kvalitetskrav i respektive ingånget avtal ska ingå i uppföljningsmaterialet.	2010-01-01	2010-12-31
Plan för uppföljning läggs i januari.	2010-01-01	2010-01-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

Nämndens kommentar till mål för verksamhetsområdet

I Farsta och i hela staden har ökningen av antalet arbetslösa under sommaren och hösten 2009 visat sig bli mindre än i de flesta andra delar av landet. USK (utrednings- och statistikkontoret) bedömer dock att arbetslösheten i Stockholm kommer att öka under 2010 och därmed att det också kommer att ske en ökning av antalet hushåll som behöver försörjningsstöd. Som ett led i att möta detta fortsätter samarbetet med Jobbtorget att utvecklas successivt. Trepartsmöten hålls med socialtjänst, arbetsförmedling och Jobbtorg. För dem som står långt ifrån arbetsmarknaden och inte är redo för jobbtorget är inriktningen att ta fram bättre anpassad arbetsträning och fler praktikplatser.

En viktig del i det förebyggande arbetet för barn och ungdom är de insatser som riktas till familjer som är i behov av försörjningsstöd. Målet är att familjerna ska bli självförsörjande och komma ifrån bidragsberoende. Barn behöver se att föräldrarna har en fungerande vardag med egen försörjning. Arbetet ska fokuseras på en aktivare uppföljning, ett ökat motivationsarbete, hushållsrådgivning och genom att ett närmare samarbete med förvaltningens övriga familjestödsinsatser.

I arbetet med felaktiga utbetalningar har arbetsstättet med en särskilt utsedd handläggare utan andra konkurrerande arbetsuppgifter visat sig vara mycket framgångsrikt. Samarbetet med Skarpnäck stadsdelsförvaltning kring detta kommer att fortsätta och arbetet utvecklas vidare när det gäller fördjupade utredningar i enskilda ärenden där misstanke finns om att utbetalningar skett felaktigt. En viktig uppgift för handläggaren och arbetsledningen det kommande året är att sprida de arbetssätt och kunskaper som tagits fram till samtliga handläggare som arbetar med ekonomiskt bistånd. Framtagna kontrollrutiner och riskanalyser ska tillämpas vid samtliga utredningar och utbetalningar för att förebygga att felaktiga utbetalningar sker.

För att motverka utanförskap och passivitet samt bidra till en bra introduktion till arbetslivet kommer förvaltningen att fortsätta arbetet med ett utökat antal feriejobb för grundskole- och gymnasieungdomar kommande sommarlov.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder/bolag)	35 st	1 400 st	Tertial
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	115 st	3000 st	År
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	6 %	6,0 %	Tertial
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	3,5 %	3,5 %	Tertial
Andel personer i procent som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2,8 %	minska	Tertial
Andel vuxna personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	3,6 %	minska	Tertial
Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun	51 %	51 %	Tertial

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska minska behovet av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser	2008-01-01	2010-12-31
Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd	2008-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:
Fler boende i Farsta ska vara självförsörjande.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel återremitterade från Jobbtorg		Tertial

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Flyktingar ska ha en egen försörjning efter genomgången introduktion.	2010-01-01	2010-12-31
Flyktingar som deltar i introduktionsverksamhet ska ha en introduktionsplan.	2010-01-01	2010-12-31
I samarbetet med Jobbtorget ska trepartssamtal användas i större omfattning	2010-01-01	2010-12-31
Samarbetet med försäkringskassa, arbetsförmedling och psykiatri utvecklas för att samordna och effektivisera insatserna för de sökande som har medicinska arbetshinder	2010-01-01	2010-12-31
Samtliga dagverksamheter inom äldreomsorgen ska erbjuda praktikplatser för kvinnor som står långt från arbetsmarknaden.	2010-01-01	2010-12-31
Unga vuxna och barnfamiljer med försörjningsstöd uppmärksammas särskilt och erbjudas extra stöd och insatser för att bli självförsörjande.	2010-01-01	2010-12-31



NÄMNDMÅL:

Rutinerna för att förhindra felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska vara väl inarbetade och alltid hållas aktuella.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Framtagna arbetssätt och rutiner för att säkra att felaktiga utbetalningar inte görs, ska tillämpas vid handläggning av ansökan om ekonomiskt bistånd.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Ungdomar 15- 17 år ska erbjudas feriejobb under sommaren

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Samtliga enheter vid stadsförvaltningen, exkluderat myndighetsutövande verksamhet, ska ta emot och erbjuda skolungdomar tre veckors sommarjobb.	2010-01-01	2010-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Nämndens kommentar till mål för verksamhetsområdet

EU-kommissionen har utsett Stockholm till Europas miljöhuvudstad 2010. Motiveringen har bland annat varit att staden integrerat miljöfrågorna i verksamheten. Stadens mål är att minska elförbrukningen, utsläppen av växthusgaser samt att vara fossilbränslefritt år 2050. Grunden för förvaltningens arbete för att nå en hållbar livsmiljö och minimera påverkan på luft, mark och vatten är stadens miljöprogram. Vid upphandling av varor och tjänster ska miljökrav ställas i enlighet med miljöprogrammet.

I slutet av 2010 kommer samtliga fordon som finns inom förvaltningen att vara utbytta till miljöbilar. Förvaltningen har miljöbilar som är avsedda för olika drivmedel, biogas, el/bensin och etanol. Fordonen ska så långt som det är möjligt tankas med förnyelsebara bränslen. Två dieselfordon uppfyller inte kriterierna för miljöbilar och dessa fordon kommer att bytas ut under året. Ungefär hälften av förvaltningens fordon har odubbade vinterdäck och andelen kommer att öka i takt med att leaseade bilar byts ut.

Förvaltningens resepolicy utgår ifrån stadens miljöprogram och trafiksäkerhetsprogram och syftar till att minska bränsleförbrukningen och minska utsläppen från trafiken. Policyn förordar ett resande med minsta möjliga miljöpåverkan och att det sker på ett trafiksäkert och kostnadseffektivt sätt. De

som kör förvaltningens tjänstebilar kommer att få en introduktion i ekokörning. Ekokörning resulterar i lägre bränsleförbrukning och lägre kostnader. För att förankra och sprida kännedom om policyn kommer informationsträffar att anordnas.

Energisparseminarium ska anordnas för att höja kunskapen och motivationen om hur enheternas och administrationens elanvändning ska kunna minskas. Elektronisk apparatur, belysning och vitvaror ska vara energisnåla. Arbetsmiljön ska utmärkas av ett energi- och miljömedvetet tänkande. För att en hållbar utveckling ska främjas både lokalt och globalt ska inköpen av ekologiska livsmedel prioriteras och ökas på enheterna. Inköpen ska utgöra minst 15 % av det totala värdet inköpta livsmedel. Belysningen på bollplaner och parklekar är delvis gammal. Under året genomförs en inventering av belysningen i syfte att påbörja ett utbyte till armaturer som är energibesparande.

Bullersanering av inomhusmiljön och en höjning av kökens standard inom förskolan kommer även fortsatt att vara prioriterat.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck, exkl. uttrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	35 %	0%	År
Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	100 %	35 %	År
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	År
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag)	95 %	85 %	Halvår
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder)	15 %	15 %	Tertial
Andel medarbetare som under arbetstid använder miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten	85 %	tas fram 2010	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	Månad
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder)	100 %		År
Elförbrukning (alla nämnder/bolag)	3 860 000 kWh	minska	År
Elförbrukning per kvadratmeter	49 kWh/kvm	tas fram 2010	År

NÄMNDMÅL:

Nyttjandet av energi och resurser ska vara effektivt och leda till minskad påverkan på luft, mark och vatten.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter ska företa åtgärder för att minska elförbrukningen.	2010-01-01	2010-12-31
Alla enheter ska källsortera förpackningar och papper.	2010-01-01	2010-12-31
Bullersanering av inomhusmiljön och en höjning av kökens standard inom förskolan fortsätter.	2010-01-01	2010-12-31
Resor och transporter ska ske på ett miljöeffektivt sätt.	2010-01-01	2010-12-31
Stadsdelens belysning av bollplaner och parklekar ska inventeras för att genomföra åtgärder för optimerad energianvändning	2010-01-01	2010-12-31
Vid inköp av livsmedel ska ekologiska varor prioriteras.	2010-01-01	2010-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv**

Nämndens kommentar till mål för verksamhetsområdet

Ett nätverk av kulturombud finns inom stadsdelsförvaltningens kärnverksamheter. Kulturombudens uppgift är att i samarbete med brukarna på ett engagerat sätt driva och samordna enhetens kulturarbete. De regelbundna kulturombudsträffarna ska inspirera till planering av kulturverksamheten samt vara ett forum för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. Här sker också en kontinuerlig uppföljning av kulturverksamheten inom och mellan enheterna.

Implementeringen av stadens nya barn- och ungdomskulturplan, "Kultur i ögonhöjd", startar i samtliga barn och ungdomsverksamheter 2010. I enlighet med planen ska barn och ungas inflytande utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter genomsyra arbetet i Farstas kultur-, förskole- och fritidsverksamheter. Kulturen inom förskola, öppen förskola, parklek och fritidsgårdar ska stödja individens utveckling av identitet och självkänsla. Workshops med professionella konstpedagoger som ger upplevelser, stimulerar barn och ungdomar att uttrycka sig i eget skapande och ger personalen kompetensutveckling kommer att arrangeras. Fritidsgårdsverksamhetens arbete med att stimulera ungas entreprenörskap via samarbetet med Kulturförvaltningens stipendium "En snabb slant" fortsätter.

Kultur är en viktig del i arbetet med att erbjuda ett rikt socialt innehåll inom äldreomsorgen. En del av äldreomsorgens kulturutbud är filmvisningar på Edö, föreläsningar på Café Alma och en generationskör för personer över 55 år. Aktiviteterna fortsätter under året. Förvaltningen fortsätter att delta i äldreförvaltningens projekt för särskilda kulturinsatser för äldreomsorgen. En satsning på fysiska aktiviteter för äldre i ordinärt boende ska genomföras i samverkan med äldreförvaltningen. Bland annat kommer medarbetare att utbildas i Qi gong och möjligheten att erbjuda fysiska aktiviteter på de öppna mötesplatserna ska ses över.

Inom socialpsykiatri och funktionsnedsättning ska kulturaktiviteter som dans, teater, musik, film samt bild och form finnas tillgängliga för boende och brukare. Kompetensutveckling för personal är viktigt. Under 2010 inventeras kunskap och kompetens hos personalen för att utveckla kulturaktiviteter för boende och brukare.

Föreningarnas kulturverksamhet är viktig för det lokala kulturlivet. Ett bidrag för öppna, publika arrangemang med hög tillgänglighet kan sökas av lokala föreningar. Beslut om bidrag fattas av stadsdelsnämnden. Tillsammans med Farsta hembygdsförening och invånarna i Farsta fortsätter förvaltningens projekt att skriva stadsdelens historia.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal deltagande barn och ungdomar i egen skapande verksamhet	2 000 st		År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Barn och ungdomar ska ges möjligheter att uppleva och själva utöva olika former av kultur	2009-01-01	2010-12-31
Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ska öka	2009-01-01	2010-12-31
Driften av parklekarna kan erbjudas utomstående entreprenörer.	2009-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad	2008-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

I förvaltningens verksamheter ska kulturaktiviteter erbjudas. (Utveckling och Lärande)

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal förskoleavdelningar där barnen upplevt en professionell kulturupplevelse under året.	119	År
Antal kulturombud	38	Tertial

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Arbetet med att implementera den nya barn-och ungdomskulturplanen, Kultur i ögonhöjd påbörjas.	2010-01-01	2010-12-31
Fortsatt satsning på dans, musik och rörelse inom förskolan.	2010-01-01	2010-12-31
Genom professionella kulturutövare erbjuds barn och ungdomar kulturupplevelser.	2010-01-01	2010-12-31
Med kulturens hjälp ska fritiden ska pröva och utveckla nya former för barns och ungas delaktighet och inflytande i verksamheterna.	2010-01-01	2010-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utreda möjligheten att i samverkan med näringslivet öppna ett aktivitetshus för alla åldrar i Farsta centrum.	2010-01-01	2010-01-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad**

Nämndens kommentar till mål för verksamhetsområdet

I Söderortsvisionen ingår att skapa attraktiva centrum som tillfredställer medborgarnas behov av konsumtion, kultur och trivsamma sociala mötesplatser. I Farsta centrum har olika satsningar pågått under flera år för att behålla och utveckla dess attraktion för de som bor i och besöker Farsta. Ett annat centrum som ska uppmärksammas är det som finns i Hökarängen. Här behöver vissa satsningar göras för att Hökarängen ska följa med i utvecklingen och kunna erbjuda en trygg miljö och fortsatt vara en attraktiv stadsdel. Hökarängens centrum består av särskilt kulturhistorisk värdefull bebyggelse, enligt stadsmuseets kulturhistoriska klassificering. Förvaltningen avser att ta initiativ till att mobilisera alla goda krafter i ett utvecklingsarbete genom att bjuda in lokalt förankrade verksamheter till samråd och därefter bilda arbetsgrupper med uppdraget att inventera, planera och genomföra insatser som leder till en positiv utveckling av centrumet. Söderledskyrkan och förvaltningen planerar att samarbeta gällande de sociala insatser som behövs för att minska det missbruk som ofta är synligt i området. Detta arbete kommer att börja med en undersökning och kartläggning bland de som ofta befinner sig i centrumet gällande hur de ser på vilka förändringar som behövs för att bidra till en positiv utveckling.

Belysning, klottersanering och städning är viktiga åtgärder för att skapa en tryggare miljö. Efter de goda erfarenheterna med röjning runt parkvägsbelysning kommer en rutin för att säkerställa det fortsatta röjningsarbetet att utarbetas. Rutinen upprättas i samarbete med entreprenören och blir en del i kvalitetsuppföljningen.

Stadsdelens medarbetare har informerats om den rutin för anmälan av klotter som finns. I enlighet med rutinen ska alla anmäla klotter direkt då det upptäcks. Informationsinsatser för att ytterligare öka motivationen att anmäla klotter ska genomföras.

I renhållningsprojektet ihop med trafikkontoret har förvaltningen startat en städpatrull som ska vara ett komplement till den ordinarie gatustädningen i Farsta. Städpatrullen är samtidigt en arbetsträningsinsats för personer som är långtidsarbetslösa.

Förvaltningen har ingått i styrgruppen till äldreförvaltningens projekt "ÖKA TRYGGHETEN-minska utsattheten för brott". I projektet har en broschyr med tips och råd i syfte att minska antalet brott mot äldre tagits fram. Förvaltningen kommer under året arbeta med att göra denna broschyr känd.

En arbetsplan för Farsta lokala BRÅ kommer att utarbetas. Arbetsplanen ska bygga på Stockholms stads reviderade brottsförebyggande program. Den ska främst inriktas på brottsförebyggande insatser till barn, ungdomar, äldre, funktionshindrade och brottsoffer.

Farsta lokala brottsförebyggande råd utvecklar det trygghetsskapande arbetet i stadsdelarna genom att arrangera trygghetsmöten som främst inriktas på den fysiska miljön. Mötena kommer att ske i samverkan med polisen, bostadsbolag och föreningar som kan påverka och utföra åtgärder i den fysiska miljön. Mötena riktas till boende och verksamma i stadsdelarna. Dessutom kommer familjestödsenheten via bland annat fältassistenter och i samarbete med skolorna stödja arbetet med föräldravandringar.

En ny modell för brottsförebyggande samverkan mellan skola, socialtjänst och polis (SSP) kommer att startas under året. Det är ett lokalt förebyggande samverkansforum för utbyte av information om unga som misstänks för brott, missbrukar eller vistas i destruktiva miljöer.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden	62 %	60 %	År
Andel anställda som känner till det förebyggande säkerhetsarbetet.	100 %	öka	År
Antalet särskilt prioriterade incidenter, olyckor och effekter av inträffade händelser som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen.	112 st	minska	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas.	2010-01-01	2010-12-31	
Utarbeta uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer utifrån stadens brottsförebyggande program.	2010-01-01	2010-05-01	
Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas.	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:
Farsta ska upplevas som en trygg stadsdel att bo och vistas i.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel yttranden som leder till ungdomstjänst	19 %	Tertial
Andel yttranden som leder till ungdomsvård.	28 %	Tertial
Antal barn och unga som stadsdelen får polisrapport om att de ha begått brott i åldersgrupperna 0 t.o.m. 14 år	50	Tertial
Antal barn och unga som stadsdelen får polisrapport om att de ha begått brott i åldersgrupperna 15 t.o.m. 17 år	140	Tertial
Antal yttrande till åklagare	46	Tertial
Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Arbetsplan ska utarbetas för Farsta lokala BRÅ	2010-01-01	2010-03-31
Barnen i förskolan ska plantera ut lökar och knölar i stadsdelens grönområden	2010-01-01	2010-10-31
Broschyren "ÖKA TRYGGHETEN- minska utsattheten för brott " med tips och råd för äldre ska göras känd.	2010-01-01	2010-12-31
Den manuella städningen ska öka	2010-01-01	2010-12-31
En informationsdag om Farsta lokala BRÅ:s verksamhet kommer att hållas under hösten.	2010-01-01	2010-10-31
Rutiner för röjning vid parkvägsbelysningen ska upprättas i samråd med parkentreprenören.	2010-01-01	2010-06-30
Stadsdelens parkvägar ska inventeras och ett underhållsprogram upprättas för dessa	2010-01-01	2010-12-31
Tillgängligheten till Farstas stränder ska öka.	2010-01-01	2010-12-31
Trygghetsmöten med fokus på den fysiska miljön ska genomföras i stadsdelarna	2010-01-01	2010-12-31



NÄMNDMÅL:

Hökarängen ska uppmärksammas och utvecklas vad gäller fysisk utemiljö, allmän trivsel och attraktionskraft

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
En arbetsgrupp med representanter från bostadsbolag, myndigheter, organisationer och företag med lokalanknytning i Hökarängen ska bildas och ges i uppdrag att planera och genomföra insatser för att medverka till en positiv utveckling av Hökarängens centrum	2010-01-01	2010-12-31
Stadsdelsförvaltningen ska tillsammans med kyrkan undersöka hur gruppen som ofta uppehåller sig i Hökarängens centrum upplever sin situation och den sociala miljön	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Stadens säkerhetsprogram ska vara förankrat hos förvaltningens medarbetare.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Brandsäkerhetsutrustningar ska ses över och kompletteras under året.	2010-01-01	2010-10-31
Rutiner ska utarbetas efter vad som är viktigast att eliminera, komma till rätta med och/eller förebygga med utgångspunkt i enhetens risk- och sårbarhetsanalys.	2010-01-01	2010-06-30

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:

2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

För att bidra till att Vision 2030 blir verklighet arbetar förvaltningen med ständig utveckling. Det innebär att ha en effektiv verksamhet med fokus på medborgarnas behov och resultat av utförda tjänster. Genom Leanarbetet i förvaltningen utvecklas ett synsätt där kunden är i fokus och medarbetarnas kunskap och engagemang är centralt för utveckling av kvaliteten. Modellen innebär att analysera och vid behov förändra verksamheternas arbetsprocesser för att minska tids- och resursslöseri. Analysen görs, med handledning, av medarbetarna som också formulerar utvecklingsområden. Leanarbetet resulterar i ordning och reda i organisationen vilket frigör tid och kraft till att utveckla kärnverksamheten.

Enheterna arbetar systematiskt med att förverkliga vision 2030. Varje förändring, oavsett storlek, ska motiveras med att det är ett steg i att verkliggöra visionen. En förutsättning för detta är att en kontinuerlig dialog om visionen förs på arbetsplatsträffar, planeringsdagar samt på andra personal- och verksamhetsmöten.

Valfrihetssystem finns nu inom förvaltningens samtliga verksamhetsområden. Metoder för att tydligt informera brukarna om valmöjligheterna fortsätter att utvecklas. Informationen ska utformas efter respektive målgrupps förutsättningar och behov. En del i detta arbete är också att förvaltningens enheter löpande ska se över sin information på Jämför service.

För att hålla barnomsorgsgarantin måste nya lokaler tas i bruk av förskoleverksamheten. Förutom att omvandla egna lokaler till förskoleavdelningar så samarbetar förvaltningen kring lokaler med utbildningsförvaltningen. Det pedagogiska innehållet i förskolan ska även fortsättningsvis stärkas och tydliggöras. I det ständigt pågående arbetet med att ha ett gott föräldrasamarbete ska även modern teknik användas. Medel söks ur e-tjänstprogrammet för att utarbeta en förskolewebb.

För att motsvara dagens ungdomars önskemål om fritidsverksamhet kommer skolelever och fritidsgårdsbesökare att bjudas in till rådslag för att diskutera hur verksamheten ska utvecklas vad gäller form och innehåll. Syftet är att skapa attraktiva arenor med ett innehåll som lockar och stimulerar fler ungdomar.

Förvaltningen har ett väl fungerande arbete med vårdkedjor på hemmaplan för missbrukare och hemlösa. Arbetet utvecklas ytterligare för att ge stöd till dessa utsatta grupper. En viktig del är att minska hemlösheten. Det nära samarbetet med bostadsbolag och kronofogdemyndigheten fortsätter.

Förvaltningen långsiktiga strategi för det förebyggande arbetet inom barn- och ungdomsverksamheten ger resultat i verksamheten. En viktig del i strategin är att samverkan ska ske kring de barn- och ungdomar som är i behov av särskilt stöd.



Med anledning av detta utvecklas ytterligare samverkansformer såväl inom förvaltningen som med externa organisationer.

Inom funktionsnedsättning fortsätter arbetet med delaktighet och inflytande. Utbudet av sysselsättningsverksamheter och aktiviteter ska breddas för att motsvara dagens behov.

Förvaltningen fortsätter samverka med frivilligorganisationer och pensionärsföreningar för att erbjuda ett utbud av olika aktiviteter för de äldre i stadsdelen. Arbetet med att utifrån individens egna förutsättningar, behov och önskemål erbjuda upplevelser som berikar det sociala innehållet fortsätter. Användandet av IT-baserade verktyg inom äldreomsorgen ökar ytterligare genom införandet av ParaGå.

Farsta ska vara en attraktiv arbetsgivare med aktiva, delaktiga och ansvarstagande medarbetare och chefer. Genom detta skapas förutsättningar för såväl hög frisknärvaro som kvalitetsutveckling. Det fleråriga ledarskapsprogrammet övergår nu i fas två då samtliga biträdande enhetschefer går utbildningen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

Nämndens kommentar till mål för verksamhetsområdet

Den enskilde medborgaren är bäst lämpad att bestämma vilka vård- och omsorgsgivare de och deras familjer vill ha och vilken omsorgsform som bäst passar barnen. Sedan tidigare finns valfrihetssystem inom förskola, äldreomsorg och inom funktionsnedsättning. Från och med årsskiftet införs även valfrihetssystem inom socialpsykiatri. Handläggarna vid förvaltningens beställarenheter ska i samband med utredning och beslut informera medborgarna om de valmöjligheter som finns. För att den enskilde väl ska känna till alternativen lämnas muntligt och skriftligt information. Beställarenheterna har tagit fram informationsmappar som ska hjälpa den enskilde att kunna göra ett eget oberoende val. I mappen finns även annan viktig information om olika specifika tjänster som erbjuds äldre och funktionshindrade. Den enskilde informeras också om möjligheten att gå in på funktionen Jämför Service på Stockholm stads webbplats för att få ytterligare information. Det är av stor vikt att informationen om vilka aktörer som är aktuella hela tiden uppdateras. Arbetet med att förbättra och utveckla informationsmapparna fortsätter under året och handläggarna kommer att dokumentera att information getts till kunden.

NÄMNDMÅL:

Den enskilde har möjlighet att välja inom samtliga verksamhetsområden.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel brukare som har kunskap om valmöjligheten inom äldreomsorgen.	70 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Beställarenheterna ska utveckla och kontinuerligt uppdatera innehållet i kundvalskatalogen.	2010-01-01	2010-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö**

Nämndens kommentar till mål för verksamhetsområdet

Förskola

Dagens förskolebarn är morgondagens föräldrar och personal. För att ge dem verktyg att möta vuxenlivets behov och krav behöver de ges utmaningar men samtidigt känna trygghet i sin utveckling och sitt lärande. Därför fortsätter det långsiktiga utvecklingsarbetet i pedagogisk dokumentation som har i syfte att stärka, tydliggöra och dokumentera de olika pedagogiska utvecklingsprocesser som barnen genomgår. Det hälsofrämjande perspektivet i den pedagogiska verksamheten ska lyftas fram. Alla sinnen ska stimuleras i kulturaktiviteter och rörelse. Den omliggande närmiljön och naturen ska användas som ett pedagogiskt redskap.

Barnens färdigheter inom språk/kommunikation och matematik/teknik ska särskilt uppmärksammas. Därför fortsätter de pedagogiska nätverken i matematik/teknik och språk/kommunikation. Tjugo förskollärare fortsätter sin vidareutbildning i "Tvåspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling" via Stockholms Universitet.

Förskolan har en viktig roll i det tidigt förebyggande arbetet runt barn och familjer. Formerna för dialog och samverkan med föräldrarna ska utvecklas. Varje förskola ska under våren tillsammans med föräldrarna utarbeta en modell för hur dessa möten ska formas samt inventera vilka frågeställningar föräldrarna vill lyfta till diskussion.

Många föräldrar kan av olika skäl känna sig osäkra i sin föräldraroll. På förskolan kan föräldrarna ges förutsättningar att diskutera frågeställningar runt föräldraskapet. Som stöd till personalen kommer tjugo pedagoger att utbildas i metoden "Vägledande samspel". Målsättningen är att några av pedagogerna fortsätter nivå 2 utbildningen under året för att de sedan ska vidareutbilda sina kollegor i metoden.

Allmän förskola för 3-åringar införs från och med 1 juli 2010. Samtliga barn som omfattas av den allmänna förskolan, inklusive de som nu går på allmänna förskolan i Sköndal, kommer att erbjudas plats i ordinarie förskoleverksamhet.

Under våren är behovet av förskoleplatser stort i Farsta centrum och Farsta strand. Lokaler på Magelungsskolan kommer att omvandlas till en förskoleavdelning och en ny fristående förskola med tre avdelningar öppnas på Larsbodavägen.

Administrationen för köhantering kommer från januari att minska med 0,5 tjänst då kontaktcenter tagit över delar av direktkontakten med brukarna.

Fritidsverksamhet

Fritidsverksamheten är en viktig del av det förebyggande arbetet där barn och ungdomar ska bjudas in till en välkomnade miljö. Arbetet ska vara präglad av en helhetssyn på barn och ungdomars utveckling och förmågor. Här ska arenor skapas där barn och tonåringarna ges möjlighet till aktivitet och avkoppling. Barn och ungdomar ska få stöd av vuxna för att planera och genomföra olika projekt. De olika verksamheterna ska tydligare profilera sig utifrån de olika behov som finns i det område de verkar i. Barn, ungdomar och föräldrar ska vara delaktiga i utvecklingsarbetet.

Parklekarna och öppna förskolan är träffpunkter för barn och föräldrar i lokalområdet. Personalen erbjuder aktiviteter för barnen och fångar upp föräldrarnas behov av stöd i föräldrarollen.

På flera av fritidsgårdarna är besökarantalet relativt konstant och majoriteten av besökarna är pojkar. Aktiva insatser ska göras för att ta reda på vad ungdomarna som inte använder fritidsgården efterfrågar. Likaså ska flickornas synpunkter fångas upp i syfte att få en verksamhet som är intressant för såväl flickor som pojkar. Ungdomar från skolor och fritidsgårdar kommer därför att bjudas in till rådslag för att diskutera hur den framtida fritidsverksamheten ska formas och hur lokalerna då ska vara anpassade för detta. Kontakt ska även skapas med ungdomar som befinner sig i riskzonen. I detta arbete ska fältassistenter, kvalificerade kontaktpersoner och fritidens personal samverka. I samverkan med skolan erbjuds årskurs 6 elever på vårterminen in att delta i fritidsgårdarnas verksamhet. Särskilda satsningar på föräldrainsformation kommer i samband med detta att göras. Den öppna fritidsgårdsverksamheten för ungdomar med funktionsnedsättning ska vidareutvecklas.

Olika aktiviteter inom stadsdelsförvaltningens fritidsverksamhet ska erbjudas till barn och ungdomar under sommaren som komplement till de ordinarie valbara kollar som staden gemensamt upphandlat.

För fritidsverksamheten är det också viktigt ha en omvärldsbevakning och följa med i forskning och utveckling på området. Stadsdelsförvaltningen deltar i

nätverket Föreningen Storstockholms Kultur och Fritidschefer (FSKF) samt undergruppen KUFIS för enhetscheferna inom fritidsverksamheterna.

E-tjänstprogrammet

Föräldrarnas krav på moderna digitala kommunikationsvägar och anslagstavlor ökar. Efter en förstudie kommer medel att sökas från e-tjänstprogrammet för att utarbeta en förskolewebb tillsammans med stadsdelsförvaltningen Hägersten/Liljeholmen. Målsättningen är att webben sedan ska kunna användas i hela staden.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	15 %	minska	Tertial
Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	20 %	minska	Tertial
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %		År
Andel förskollärare av antal anställda	48 %	öka	År
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö	90 %	öka	År
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	80 %	öka	År
Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	Månad
Resultatet av enheternas självvärdering avseende utveckling och lärande inom förskola	3	öka	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Förskolan ska utveckla kvalitetsmått och metoder för utvärdering som relaterar till förskolans mål och uppdrag	2009-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2007-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Barn i behov av särskilt stöd ges i ett tidigt skede det stöd som behövs för en positiv utveckling. (Utveckling och Lärande)

NÄMNDMÅL:

Barn ska ha inflytande över och vara delaktig i utformningen av förskolans verksamhet och miljö. (Barns inflytande)

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
En enkät genomförs med de barn som övergått till förskoleklass.	2010-01-01	2010-06-30

NÄMNDMÅL:

Barnen ska aktivt stärkas och stimuleras i sin matematik- och språkutveckling. (Utveckling och Lärande)

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
20 förskollärare utbildas i "Tvåspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling 30p".	2009-09-01	2011-06-30

NÄMNDMÅL:

Fritidsverksamheten ska arbeta utifrån ett förebyggande förhållningssätt, där samspelet mellan barn, ungdomar och vuxna ska vara ett viktigt instrument.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Aktivt söka upp och bjuda in ungdomar till verksamheten.	2010-01-01	2010-12-31
Kvalitetssäkra verksamheterna genom brukarenkäter och utveckla ett gemensamt självvärderingsinstrument.	2010-01-01	2010-06-30

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
----------------------	------------	-----------

**NÄMNDMÅL:
Fritidsverksamheten ska erbjuda sommaraktiviteter.**

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Komplettera ordinarie kolloverksamhet med lokalt anordnade aktiviteter.	2010-01-01	2010-08-31

**NÄMNDMÅL:
Fritidsverksamheten ska vara varierad och attrahera barn och ungdomar.**

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel flickor som deltar i fritidens kvällsverksamhet per månad.	35 %	Tertial
Antal deltagande ungdomar i fritidens kvällsverksamhet per månad.		Tertial

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Barn och ungdomar ska ges möjlighet att föreslå, planera och genomföra projekt.	2010-01-01	2010-12-31
Ungdomsrepresentanter från skolor och fritidsgårdar erbjuds delta i diskussioner om hur den framtida fritidsverksamheten bör utformas.	2010-01-01	2010-05-31

**NÄMNDMÅL:
Förskolan ska arbeta med barns förståelse för likabehandling, ömsesidig respekt och jämställdhet. (Normer och värden)**

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antalet aktuella likabehandlingsplaner på förskolorna.	35	År

NÄMNDMÅL:

Förskolan ska utveckla ett hälsofrämjande arbete. (Normer och värden)

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Antalet närvarande barn vid förskolan varje dag.	2010-01-01	2010-12-31
Nyttjandet av utomhusmiljön i ett pedagogiskt syfte ska stärkas och utvecklas.	2010-01-01	2010-12-31
Risk och skyddsfaktorer ska årligen kartläggas.	2010-01-01	2010-06-30

NÄMNDMÅL:

Föräldrarnas inflytande och delaktighet ska utvecklas. (Förskola och hem)

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende förskola och hem (index).	80	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
20 pedagoger utbildas i metoden "Vägledande samspel"	2010-01-01	2010-06-30
Antal föräldrar som medverkar i föräldrasamverkan	2010-01-01	2010-12-31
Förskolorna ska tillsammans med föräldrarna utveckla och dokumentera formerna för samverkan mellan förskola och hem.	2010-01-01	2010-05-31

NÄMNDMÅL:

Samverkan mellan fritidsverksamheten, frivilligorganisationerna och andra verksamheter ökas.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Västboda fritidsgård utvecklas till träffpunkt för äldre på dagtid och ungdomar på kvällstid.	2010-01-01	2010-05-31

NÄMNDMÅL:

Vårdnadshavarna ska vara nöjda med kvaliteten i förskolan. (Förskola och hem)

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Resultatet av brukarenkät ska återrapporteras till föräldrarna och följas upp med en åtgärdsplan.	2010-01-01	2010-05-31

NÄMNDMÅL:

Öppna förskolan ska erbjuda mötesplatser där nyblivna föräldrar tillsammans med sina barn tidigt kan knyta kontakter, bygga nätverk och bli stärkta i sitt föräldraskap.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal deltagande barn och föräldrar i öppna förskolans verksamhet per månad.		Tertial

NÄMNDMÅL:

Övergången till skolan ska vara välplanerad. (Samverkan)

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal barn och föräldrar som erbjudits ett gemensamt överlämnade/avslutningssamtal	350	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Förskolan ska uppmuntra föräldrarna att medverka till överlämnandesamtal med skolan inför barnens övergång till förskoleklass.	2010-01-01	2010-08-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen

Nämndens kommentar till mål för verksamhetsområdet

Individ- och familjeomsorg

Ett antal personer blir varje år utsatta för våld av någon som de har en nära relation till. Ett antal av dessa söker hjälp hos förvaltningen och ska då få ett respektfullt bemötande av kompetent personal. Finns barn inblandade ska de särskilt uppmärksammas och deras behov ska utredas. Förvaltningens handlingsplan ska följas och insatserna som ges ska vara starten på en långsiktig

lösning som tillgodoser de sökandes behov. I många fall handlar det om en komplex problematik som innebär att flera av förvaltningens enheter har ett utredningsansvar och ansvar att erbjuda skydds och stödinsatser. För att insatserna ska ha högsta kvalitet är det nödvändigt att insatserna samordnas och att de olika enheterna samarbetar för att ta ett gemensamt helhetsansvar. Enheternas arbetssätt och samarbetsrutiner ska förbättras och utvecklas och ett ökat samarbete ska ske i form av tjänstemannamöten och trepartsamtal.

En grupp personer som förvaltningen arbetar med har flera svårigheter och problem som till exempel blandmissbruk, fysisk och psykiatrisk sjukdom ofta kombinerat med hemlöshet och social isolering. De har ett omfattande behov av stöd och hjälp. För dessa personers behov behöver flera olika typer av insatser kombineras och ett nära samarbete ske mellan interna och externa verksamheter. Förvaltningen har idag uppbyggda vård och boendekedjor som ska utvecklas ytterligare för att öka möjligheterna att ge stöd till denna utsatta grupp. De befintliga resurserna ska användas effektivt för att få till stånd ett tätare samarbete mellan vårdgivarna. Därtill behövs tillgång till fler stödboenden och försöks och träningslägenheter.

Hemlöshet försvårar det sociala arbetet. Utan en fast punkt är det svårt att skapa de förutsättningar som krävs för en lyckad behandlings- och rehabiliteringsinsats. En viktig insats för att minska hemlösheten är att se till att de som redan har en bostad kan behålla den. Förvaltningen har en socialsekreterare som har till huvuduppgift att arbeta förebyggande med insatser som gör att vräkningar kan förhindras. Ett nära samarbete sker med de allmännyttiga bostadsbolagen och kronofogdemyndigheten. Samarbetet ska intensifieras; ju tidigare och snabbare insatser desto större är möjligheterna att minska antalet vräkningar.

Utrednings- och behandlingsarbetet ska ske systematiskt och strukturerat. Den metodutveckling som skett hittills ska fortsätta och alla utredningar som görs inom barnvården, i missbruksarbetet och inom socialpsykiatri ska kunna härledas till en metod. Även inom biståndsenheten för personer med funktionsnedsättning ska metodutveckling påbörjas genom att utredningsmetoden DUR introduceras i arbetet.

Förvaltningens myndighetsutövande enheter ska fortsätta att utveckla service och bemötande gentemot de sökande. Fortsatta utbildningsinsatser kommer att ske innehållande etik, servicetänkande och hur man får till stånd fungerande möten med den sökande.

Arbete för att förebygga och bryta negativa levnadsmönster bland barn och unga och deras familjer

Stadsdelsnämnden antog den 11 juni 2009 en långsiktig strategi för utveckling av det förebyggande arbetet inom barn- och ungdomsverksamheten i Farsta. Strategins inriktning är att förvaltningen långsiktigt ska utveckla stödinsatser på hemmaplan och i bred samverkan utveckla det förebyggande arbetet. Målgrupp för

strategin är barnfamiljer i Farsta med särskilt fokus på de familjer som är i behov av samhällets stöd. För dessa familjer handlar det ofta om psykisk ohälsa, arbetslöshet, missbruk och andra problem som leder till ett socialt utanförskap.

Utredningsinsatserna och öppenvården ska vara aktiva i det förebyggande arbetet och samarbeta med förskolor, skola och fritid samt andra resurser för barn och ungdom som finns lokalt i stadsdelen. En lokal samverkansöverenskommelse mellan stadsdelsnämnden, utbildningsnämnden, landstinget och polisen ska upprättas med målet att skapa hållbara strukturer för samverkan kring barn och ungdomar avseende de förebyggande insatserna.

Öppenvården för barn och ungdom ska bidra till att minska antalet placeringar av barn och ungdomar på institution. Ett förstärkt ungdomsboende och sysselsättning för ungdomar som återgår från institution ska utvecklas under året. Till detta utökas verksamheten med en ”coach” som ska ge ungdomarna ett stöd för att komma ut i arbetslivet eller skaffa sig utbildning.

Det förebyggande arbetet ska bedrivas i samverkan med såväl externa som interna aktörer. Ett utvecklingsarbete inleds under våren med KFUM och Röda korsets ungdomsverksamhet i syfte att med andra metoder nå vissa utsatta ungdomsgrupper. Chefen för Familjestödsenheten får i uppdrag att samordna det förebyggande arbetet och åiterrapportera till styrgruppen.

Projektet "Modellområden - psykisk hälsa barn och ungdom" startade under 2009 med en inventeringsfas och utifrån dessa resultat kommer en handlingsplan att utarbetas och prövas under året. Projektet har som mål att koordinera och synkronisera insatserna kring barn och ungdomars psykiska ohälsa. Projektägare är stadsdels- och utbildningsförvaltningen tillsammans med landstinget och projektet finansieras av Sveriges Kommuner och Landsting.

Det höga antalet tonårsgraviditeter minskar inte trots ett aktivt arbete på ungdomsmottagningen. Därför förstärks kuratorsresursen till 2 tjänster för att arbeta med insatser riktade främst till pojkar.

Funktionsnedsättning inkl. socialpsykiatri

Att bli respektfullt bemött innebär att brukarna känner trygghet och delaktighet i möten med förvaltningen. Det innebär att de blir lyssnade till, får tid att förstå information som förmedlas och får tid att tänka över vad som sagts eller beslutats. Biståndsenheten vidareutvecklar ständigt sina arbetsmetoder för att få en väl fungerande dialog med brukarna. För vissa brukare behövs samordning av insatserna från olika huvudmän och olika utförare. Brukare, som har rätt till LSS-insatser kan begära en individuell plan. Alla brukare ska få information om denna möjlighet i samband beslutet. Samtliga verksamheter ska förbättra brukarenkäten som följer upp hur brukarna upplever kvaliteten i de insatser som erbjuds. Brukarundersökningen genomförs årligen.

Delaktighet och inflytande innefattar bland annat för personer med funktionsnedsättning att ha kontroll och inflytande över vardagens aktiviteter. Brukaren ska vara delaktig i aktivitetens utformning även om hon/ han inte utför den själv. I dokumentationen ska det tydligt framgå hur brukaren vill genomföra aktiviteten. Det ska också framgå på vilket sätt brukaren haft inflytande och varit delaktig i planering och genomförandet av insatserna.

Antalet personer som får diagnosen neuropsykiatriskt funktionshinder har ökat senaste åren. Det ställer ökade krav på förvaltningens verksamheter att utveckla kunskap och kompetens hos medarbetarna när det gäller att skapa insatser som är anpassade för att tillgodose gruppens behov. Förvaltningen ska öka den allmänna kunskapen om neuropsykiatriska funktionshinder hos medarbetarna och utveckla insatser och arbetssätt som är anpassade för denna målgrupp.

Personer med psykiska funktionshinder har behov av ett differentierat och varierat utbud av olika typer av arbetsträning och sysselsättning. Valfrihetssystemet som införs kommer att öka utbudet av olika alternativ. Förvaltningen måste fortsätta att utveckla sina egna sysselsättningsverksamheter och aktiviteter för att motverka passivitet och ge en möjlighet till en effektiv rehabiliteringsprocess. Särskilt unga vuxna med psykiska funktionshinder ska uppmärksammas då de i Farsta är en relativt stor grupp. Det handlar om att erbjuda aktiviteter som attraherar unga till exempel modern teknologi och att få vara i mindre grupper.

En förbättrad tillgänglighet och frånvaro av diskriminering ökar förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning att studera, arbeta och självständigt klara det dagliga livet. Större tillgänglighet och minskad diskriminering är en viktig demokratifråga. Handikappolitiska programmet ska göras känt bland förvaltningens interna verksamheter och även bland externa enheter som samarbetar med förvaltningen.

Utbyggnaden av bostäder för funktionshindrade är en ständigt pågående process. Förvaltningen följer och bevakar de byggprocesser som pågår och håller sig ständigt uppdaterad över hur de egna behoven av bostäder ser ut.

Äldreomsorg

Sociala innehållet

Förvaltningen utvecklar och erbjuder ett utbud av olika aktiviteter för de äldre i stadsdelen i samverkan med frivilligorganisationer och pensionärsföreningar. Förvaltningen samarbetar idag med frivilligorganisationerna för att rekrytera volontärer och fortsätter anordna "rekryteringsdagar" i syfte rekrytera ytterligare volontärer till verksamheterna och organisationerna.

På vård- och omsorgsboenden ska planer utarbetas för att öka graden av utevistelse och utbudet av sociala och fysiska aktiviteter för de boende. Hemtjänstenheterna ska utveckla utbudet av sociala aktiviteter för sina brukare utifrån lokala förutsättningar och de behov och önskemål som

framkommer i kundens genomförandeplan. För att ytterligare öka möjligheten till utevistelse och sociala aktiviteter för de äldre kommer förvaltningen att erbjuda korttidsarbetslösa tillfälliga arbeten, så kallade aktivitetsinsatser, inom omsorgsverksamheterna. Tidsbegränsningen för aktivitetsinsatserna kommer att vara tre till sex månader och förmedlingen ska ske via Jobbtorg Stockholm. Förvaltningen arrangerar även fortsättningsvis dagsutflykter, såväl på sommar som vinter, för äldre i stadsdelen.

För de äldre som bor kvar i det egna hemmet är det betydelsefullt att ha tillgång till öppna dagverksamheter för samvaro och aktiviteter. De verksamheter som idag finns i Fagersjö, på Postiljonen, Edö servicehus samt Café Alma i Centrumkyrkan fortsätter att utveckla sin verksamhet och se över utbudet för att motsvara behov och önskemål. Förvaltningen intensifierar arbetet med samutnyttjande av lokaler mellan olika verksamhetsområden. Exempel på det är att en ny mötesplats för äldre kommer att öppnas på Västboda fritidsgård samt att samverka med Familjebostäder fortsätter för att se över möjligheten att samutnyttja de lokaler som hyresgästföreningen idag förfogar över.

Kosten

Måltiden har stor betydelse för de äldres hälsa och välbefinnande. Alla medarbetare inom äldreomsorgen har erbjudits kostutbildningar för att bland annat skapa en inbjudande måltidssituation för de äldre. Ett resultat av satsningen är att fler kunder inom hemtjänsten väljer att mat lagas i hemmet. Flertalet enheter på vård- och omsorgsboendena kompletterar den levererade maten med sallader och bröd. För att ytterligare omsätta den kunskap som finns bland medarbetarna kommer förvaltningens kostekonom förlägga delar av sin arbetstid på vård- och omsorgsboendena för att ge praktisk handledning. Utbildningarna i egenkontroll fortsätter. En kostpärm för brukare inom hemtjänst har utarbetats och kommer att förankras i verksamheten. Arbetet med att utveckla kostombudens funktion fortsätter exempelvis genom att formulera en gemensam uppdragsbeskrivning.

Anhörigstöd och förebyggande insatser

Förvaltningen har i samverkan med landstinget och apotekare genomfört läkemedelsgenomgångar på äldreboenden och inom hemtjänsten för att minska felmedicinering. Arbetet med läkemedelsgenomgångar fortsätter under året. De läkemedelsutbildningar som har erbjudits omvårdnadspersonalen har varit mycket uppskattade och kommer även att erbjudas under 2010.

Vid förebyggande hembesök och informationsträffar för alla över 75 år ges information om vad som erbjuds för äldre i stadsdelen exempelvis vaktmästarservice, planerade dagsutflykter och anhörigstöd. Informationsinsatserna görs i samverkan med landstinget och frivilligorganisationer. För att öka antalet äldre som använder sig av vaktmästarservice för personer över 75 år ska rutinerna för förmedling av tjänsten ses över.

Arbetet med anhörigstöd fortsätter att utvecklas, bland annat genom att sprida information om mötesplatsen som finns på Edö. För att göra anhörigombudens roll tydlig ska en uppdragsbeskrivning utformas för omvårdnadspersonal som genomgått utbildning till anhörigombud/kvalificerad avlösare. Till stöd för de medarbetare som utför avlösning i hemmet har en checklista utarbetats. Checklistan ska bidra till att insatsen upplevs trygg och meningsfull för kunden. Listan ska förankras i verksamheterna.

Kompetensutveckling

En majoritet av medarbetarna (99 % 2008) har grundutbildning. För att bibehålla och vidareutveckla medarbetarnas kompetens erbjuds kontinuerligt grundutbildning, utbildning i demenssjukdomar och svenska som andraspråk. Vidare ska omvårdnadspersonalen få handledning i ett rehabiliterande synsätt.

ParaSol, SchemOS och ParaGå är IT- baserade verktyg för dokumentation och verksamhetsplanering. Införandet av ParaGå innebär att medarbetarna inom hemtjänsten kommer att dokumentera med hjälp av handdatorer i det dagliga arbetet. Inför dessa förändringar är utbildning i social dokumentation prioriterat och omsorgspersonalen kommer att erbjudas en utbildning i form av fyra seminarietillfällen.

Medarbetarna inom äldreomsorgen har en stor och bred kompetens som de förvärvat genom olika erfarenheter. Enheterna kommer under året arbeta med att ta tillvara denna mångfaldiga kompetens för att ytterligare förbättra verksamhetens kvalitet. Utifrån brukarenkäterna kommer enheterna att göra en prioritering på vilka områden som ska utvecklas.

De boende i vård- och omsorgsboende ska få en god och säker hälso- och sjukvård. Under året ska enheterna fortsätta arbetet med att förebygga risken för att få trycksår, att bli undernärld och att falla. Det ska bland annat ske genom att riskbedömningar utförs och att en plan för åtgärder upprättas.

Inriktning på vård- och omsorgsboende

Under året kommer ombyggnationen av Farsta vård- och omsorgsboende att påbörjas vilket innebär att antalet platser successivt kommer att minska. Genom denna förändring ökar behovet av platser med somatisk inriktning på övriga boenden i regionen. För att möta detta behov kommer inriktningen ålderdomshem på Edö att omvandlas till somatiskt inriktning. Förändringen påverkar inte de som idag bor på ålderdomshemmet. Förvaltningen kommer att påbörja en diskussion med entreprenören för Postiljonens vård- och omsorgsboendes om en liknande förändring.

Stimulansmedel

Förvaltningen använder stimulansmedel från socialstyrelsen för att förstärka arbetet med uppsökande verksamhet, det sociala innehållet, kosten, läkemedelsgenomgångar, handledning för personal inom hemtjänst som arbetar med personer med missbruk och anhörigstöd för personer med demenssjukdom.

E-tjänstprogrammet

En ansökan tillsammans med Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning och Trygghetsjouren om att genomföra ett pilotprojekt för "Nyckelfri hemtjänst" och "Mobila Trygghetslarm" har lämnats in till e-tjänsteprogrammet. Projekten planeras att genomföras under 2010.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	65 %	65 %	Tertial
Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom IoF, socialpsykiatri	90 %		Tertial
Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	55 %	55 %	Tertial
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare och socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen	80 %		År
Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	100 st	År
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning			År
Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	öka	År
Nöjda brukare - Korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		öka	År
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	öka	År
Andel anhöriga som är nöjda med hur anhörigstödet fungerar	70 %	64 %	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	97 %	öka	År
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	81 %	81 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - Vård- och omsorgsboende	81 %	81 %	År
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom äldreomsorgen	80 %		År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende	78 %	78 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - Vård och omsorgsboende	87 %	87 %	År
Upplevelsen av maten och måltidssituationen i vård- och omsorgsboenden	73 %	73 %	År
Upplevelsen av maten och måltidssituationen inom hemtjänsten i ordinärt boende (äldreomsorg)	73 %	73 %	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska utifrån stadens samverkansavtal med Stockholms läns landsting utforma mål och indikatorer för ungdomsmottagningarnas verksamhet	2010-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar	2008-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Upprätta lokala samverkansöverenskommelser mellan stadsdelsnämnden, utbildningsnämnden, landstinget och polisen med målet att skapa hållbara strukturer för samverkan kring barn och ungdomar avseende förebyggande insatser.	2010-01-01	2010-12-31
Utveckla och prioritera det drogpreventiva arbetet bland barn och ungdomar	2007-01-01	2010-12-31
Under 2010 ska användandet av DUR påbörjas. Senast vid utgången av 2011 ska alla stadsdelsnämnder göra utredningar enligt DUR/FH.	2010-01-01	2011-12-31
Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-01-01	2010-12-31
Det ska finnas öppna dagverksamheter för äldre i samtliga stadsdelsnämnder	2010-01-01	2010-12-31
Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen	2008-01-01	2010-12-31
Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2008-01-01	2010-12-31
Hemtjänstpersonal ska erbjudas handledning	2008-01-01	2010-12-31
Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-01-01	2010-12-31
Personer över 75 år ska erbjudas förebyggande hembesök	2010-01-01	2010-12-31
Samtliga omsorgstagare ska ha en genomförandeplan där sociala aktiviteter ingår	2010-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och stödja och uppmuntra personal som vill ta över verksamhet under affärsmässiga former	2010-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda dagsutflykter till äldre	2010-01-01	2010-12-31

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska öka graden av utevistelse i vård- och omsorgsboenden	2010-01-01	2010-12-31
Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonalen med svenska som andraspråk	2009-01-01	2010-12-31
Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2008-01-01	2010-12-31
Vård- och omsorgsboenden ska ha en plan för sociala aktiviteter	2009-01-01	2010-12-31
Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-01-01	2010-12-31
Äldre personer ska ha möjlighet att få hjälp av vaktmästarservice	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

De boende i vård- och omsorgsboende ska få en god och säker hälso- och sjukvård med en god hygienisk standard.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Samtliga boende ska bedömas utifrån risk för att få trycksår, bli undernärld samt att falla.	2010-01-01	2010-12-31
Stadens mall för kvalitetsindikatorer ska fyllas i varje månad.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

De tidiga och förebyggande insatserna för barn och ungdom ska prioriteras.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andelen inledda utredningar av inkomna ansökningar och anmälningar	22 %	Tertial
Antal anmälningar till barn och ungdom.	602	Tertial
Antal ansökningar till barn och ungdom	24	Tertial

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
----------------------	------------	-----------



Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Familjestödsenheten ska, i samverkan med den utredande enheten för barn och ungdom, erbjuda gruppverksamheter utifrån aktuella behov. (Farsta)	2010-01-01	2010-12-31
Föräldrar ska erbjudas temabaserade föreläsningar på kvällstid.	2010-01-01	2010-12-31
Föräldravandrare erbjuds stöd av fältassistenterna och kompetensutveckling i samverkan med polisen.	2010-01-01	2010-12-31
Utöka kuratorsresursen på Ungdomsmottagningen med inriktning pojkar.	2010-01-01	2010-06-30

NÄMNDMÅL:

De äldre ska erbjudas god och näringsriktig mat och en inbjudande måltidsituation.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal kostombud	20	Tertial

NÄMNDMÅL:

Den äldre ska ha inflytande över sin vardag utifrån sina individuella behov.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
De äldre ska ges möjlighet att föreslå och planera aktiviteter.	2010-01-01	2010-12-31
Samtliga omsorgstagare ska ha en genomförandeplan.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Ett effektivt system för hantering av klagomål och synpunkter ska finnas vid förvaltningen och tillämpas vid alla enheter

NÄMNDMÅL:

Ett varierat utbud av sociala och fysiska aktiviteter ska erbjudas de äldre i öppna mötesplatser, vård- och omsorgsboenden och inom hemtjänsten utifrån lokala förutsättningar.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal aktiviteter som anordnas i samverkan med frivilligorganisationer	25	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Sociala aktiviteter för äldre ska utvecklas i samverkan med frivilligorganisationer och pensionärsföreningar.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens utredande och behandlande verksamheter ska använda utvärderingsbara utrednings- och behandlingsmetoder i större omfattning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
En ASI- utredning ska göras i varje enskilt ärende där missbruk förekommer	2010-01-01	2010-12-31
En DUR-utredning ska göras i varje enskilt ärende inom området socialpsykiatri	2010-01-01	2010-12-31
Samtliga barnavårdsutredningar ska göras med stöd av dokumentationssystemet BBIC	2010-01-01	2010-12-31
Utredningsmetoden DUR ska införas i utredningsarbetet vid biståndsenheten för personer med funktionsnedsättning	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Insatser till personer med omfattande stödbehov ska utvecklas.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
----------------------	------------	-----------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Fortsatt utveckling av samverkan med bostadsbolagen för att motverka hemlöshet	2010-01-01	2010-12-31
Ökad samordning av insatser för att tillgodose behoven hos personer med komplexa vårdbehov	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:
Medarbetarna inom äldreomsorgen ska kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska ta tillvara den kompetens medarbetarna inom äldreomsorgen förvärvat genom sina olika erfarenheter.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:
Myndighetsutövning ska präglas av värdigt bemötande och respekt för den enskilde.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Biståndshandläggarna inom äldreomsorgen erbjuds utbildning om bedömningskansliets kartläggnings- och bedömningsinstrument.	2010-01-01	2010-12-31
Fortbildning i bemötande, etik och servicetänkande ska anordnas för biståndshandläggarna inom äldreomsorg och funktionsnedsättning samt socialsekreterarna inom individ och familjeomsorgen	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:
Personer med funktionsnedsättning ska vara delaktiga i och ha inflytande över insatsen som ges.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
I dokumentationen ska framgå tydligt hur brukaren varit delaktig och fått påverka val av insats och insatsens genomförande.	2010-01-01	2010-12-31



NÄMNDMÅL:

Personer med psykisk funktionsnedsättning ska erbjudas ett varierat utbud av sysselsättning

NÄMNDMÅL:

Personer som utsatts för våld i nära relationer ska få hjälp och stöd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Enheternas samarbetsrutiner ska utvecklas och säkras när det gäller utredning och genomförande av insatser	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Samarbetet internt och externt ska utvecklas och förbättras

NÄMNDMÅL:

Stadens handikappolitiska program ska göras känt internt och externt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Information om handikappolitiska programmet ska spridas vid särskilt anordnade informationsträffar	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Stadsdelen ska utveckla det förebyggande arbetet för äldre.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Medarbetarna inom äldreomsorgen ska erbjudas handledning i ett rehabiliterande synsätt.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Stödet till personer som vårdar och hjälper närstående ska stärkas.

NÄMNDMÅL:

Ungdomars konsumtion och tillgång till alkohol, tobak och narkotika ska minska.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Bred droginformation genomförs till samtliga barn- och ungdomsarbetare samt föräldravandrare.	2010-01-01	2010-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Ett folköls- och tobakstillsynsbesök samt fyra inköpsstudier genomförs i samtliga butiker.	2010-01-01	2010-12-31
Stoppa langningen kampanjer genomförs inför valborg och höstlov.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Utbyggnaden av gruppbestäder för funktionshindrade ska kontinuerligt bevakas och följas upp

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Den s.k. objektlistan för planerade byggnationer av gruppbestäder följs kontinuerligt upp.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Utvecklingen av öppenvården ska bidra till färre och kortvarigare institutionsplaceringar för barn och ungdom.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämndens kommentar till mål för verksamhetsområdet

Farsta ska vara en attraktiv arbetsgivare med aktiva, delaktiga och ansvarstagande medarbetare och chefer. Delaktighet, ansvarstagande och tydligt ledarskap är grundläggande faktorer för att skapa en hälsosam arbetsplats med hög frisknärvaro. För att uppnå detta pågår ett antal aktiviteter som syftar till att ytterligare utveckla medarbetarskapet och ledarskapet i förvaltningen.

Delaktighet och individuellt ansvarstagande

Stadens kollektivavtal om Förnyelse, Arbetsmiljö och Samverkan (FAS) utgör grunden för dialog mellan chefer och medarbetare. Alla enheter ska utveckla aktiva arbetsplatsträffar för att ta tillvara medarbetarnas delaktighet, engagemang och initiativ. Olika verktyg och modeller för hur arbetsplatsträffarna kan utvecklas och göras mer aktiva kommer att prövas. Det kan till exempel vara att använda materialet FAS-arbetsliv eller att samla medarbetarna kring olika teman.

Projektet Hälsa och verksamhet ska genomföras med syfte att utveckla verksamheten genom ett resultatriktat ledarskap och medarbetarskap med ökat individuellt ansvarstagande och inflytande. Projektet har som mål att vidareutveckla arbetsmetodik och former för stadens målstyrning på grupp- och individnivå. Fokus ska vara på den egna kärnverksamheten. Projektet omfattar Farsta, Skarpnäck och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar

verksamhetsområdena förskola, äldreomsorg och individ- och familjeomsorg. Den modell som prövas under våren 2010 bygger på att medarbetarna ges ett ökat inflytande över den dagliga verksamheten och att arbetsinsatsen tydligt kopplas till organisationens vision, uppdrag, mål och resultat. Detta ska ske genom löpande resultatdialoger. I ett första skede omfattas projektet av tre enheter inom förvaltningen Edö ålderdomshem, familjestödsenheten samt delar av Gubbängens förskolor.

Leanarbetet som fortsätter under året bidrar till att skapa arbetsplatser med engagemang, delaktighet och individuellt ansvarstagande. Efter att chef och medarbetare valt områden i verksamheten som behöver granskas identifierar medarbetarna själva utvecklingsområden och utarbetar handlingsplaner. Detta ställer krav på ledarskapet som i förändringsarbetet måste ge medarbetarna stort utrymme samtidigt som krav på resultat ställs.

För att sprida kunskap och skapa delaktighet anordnas frukostmöten för chefer och centralt placerad personal efter nämndens månadsmöten.

Hälsoarbete

Att sänka sjukfrånvaron ger flera positiva effekter. Förutom vinster för den enskilde individen bidrar minskad sjukfrånvaro till bättre ekonomi, en ökad kontinuitet för brukarna och en större trivsel hos medarbetarna. Korttidsfrånvaron kostar cirka 5 mnkr varje år. Ett aktivt arbete i samverkan med medarbetarna både individuellt och i grupp om hälsofrämjande insatser skulle med all sannolikhet minska kostnaden.

För att nå målet med en sjukfrånvaro på 6,5 % ska förvaltningen fortsätta arbeta med de strukturerade metoder som utvecklats i projektet "Friska medarbetare - Rehabilitering i världsklass". Målgrupperna är fortfarande långtidssjuka 60 dagar eller längre, medarbetare med sjukfrånvaro längre än 14 dagar samt medarbetare med frekvent korttidssjukfrånvaro. Då långtidssjukfrånvaron minskat sedan 2008 ska tyngdpunkten i insatserna för 2010 vara att sänka korttidssjukfrånvaron.

Programmet Kompassen som fokuserar på anställda med återkommande korttidssjukfrånvaro och/eller sjukfrånvaro längre än 14 dagar ska fortsätta. Programmet syftar till att ge deltagarna en insikt om sin nuvarande situation och föra dem in i en utvecklingsprocess som ska utmynna i en personligt utvecklingsplan.

Ett led i det hälsofrämjande arbetet är att införa rökfri arbetstid. Rökfri arbetstid införs den 1 maj 2010. Medarbetare som vill sluta röka erbjuds stöd. Det kan ske genom till exempel "rökslutargrupper" eller andra motivationshöjande åtgärder.

Hälsoarbetet som pågår inom samtliga verksamheter innehåller många goda exempel. Samtliga enhetschefer har ansvar att sprida och ta till sig goda exempel. Ett exempel på detta är ett system för jobbrotation som utarbetats på Dagliga

verksamheterna i Farsta. Systemet har slagit mycket väl ut och ska nu spridas till andra enheter.

Medarbetarundersökningen ska återkopplas till enheterna och följas upp. Samtliga enheter ska upprätta åtgärdsplaner med utgångspunkt från enhetens resultat och förbättringsområden.

Ledarutveckling

Ledarskapsprogrammet ska inspirera till lärande, utveckling och förändring. En viktig faktor är den kunskapsöverföring som sker mellan de chefer som genomgår utbildningen. Att lära känna nya kollegor och få en inblick i hur det är att vara chef inom ett annat verksamhetsområde skapar ny inspiration och kunskap. Cheferna ska tydligt kommunicera verksamhetens mål, ha en aktiv dialog med sina medarbetare samt uppnå resultat. Ledarskapet ska verka för att medarbetarens delaktighet, engagemang, initiativ och ansvarstagande utvecklas. Cheferna ska skapa en öppenhet och samverka med medarbetarna för en god och hälsosam arbetsmiljö.

Samtliga enhetschefer har nu avslutat sin utbildning inom ledarskapsprogrammet. Utbildning för samtliga biträdande enhetschefer avslutas 2010. Målet är att de biträdande cheferna ska utveckla sin ledarstil för att åstadkomma ett effektivt och personligt ledarskap. För att skapa möjligheter för deltagarna att utveckla sin personliga ledarstil delas utbildningen upp i intervaller. Mellan de olika utbildningsdagarna arbetar deltagarna individuellt för att omsätta slutsatser och idéer i sitt vardagsarbete.

Samtliga enhetschefer är indelade i utvecklingsgrupper. Grupperna består av enhetschefer från skilda verksamhetsområden. Utvecklingsgrupperna ska underlätta dialog, kunskapsöverföring och sprida goda exempel mellan olika enheter. De ska komma med förslag på utbildning, studiebesök m.m. Ett annat viktigt forum för utveckling, utbildning och information är chefsforum som arrangeras av förvaltningsledningen för enhetscheferna.

För att kvalitetssäkra rekryteringsprocessen kommer en fortbildning i rekrytering att genomföras. Syftet är bland annat att motverka diskriminering och garantera att endast kompetensen blir avgörande vid rekrytering. Utbildningens tyngdpunkt kommer att vara intervjusituationen och referenstagning.

Inom förskolan är medelåldern relativt hög på enhetschefer och biträdande chefer. Behovet är därför stort att inom en snar framtid väcka intresse hos och skapa förutsättningar för yngre medarbetare att känna på och kompetensutveckla sig för kommande ledaruppgifter. I samverka med utbildningsförvaltningen kommer rekryteringsutbildningar att anordnas för denna målgrupp.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
NöjdMedarbetarIndex (alla nämnder/bolag)	63	62	År



KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	6,5 %	5,0 %	Halvår

NÄMNDMÅL:

Alla enheter och medarbetare ska bidra till att förverkliga vision 2030.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska ta fram vad som ska uppnås 2010 utifrån visionens mål; mångsidig och upplevelserik, innovativ och växande samt medborgarnas Stockholm.	2010-01-01	2010-03-31

NÄMNDMÅL:

Ett kommunicerande och öppet ledarskap med helhetssyn på resultat, delaktighet, utveckling och ett hälsosamt arbetsliv (Farsta)

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Fortsättning av chefsutvecklingsprogram att omfatta bitr enhetschefer	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Medarbetarskapet ska utvecklas så att varje individ har inflytande och tar ansvar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Arbetsplatsträffarna ska utvecklas i syfte att öka medarbetarnas delaktighet.	2010-01-01	2010-12-31
Projektet "Hälsa och verksamhet" ska genomföras under året.	2010-01-01	2010-06-30

NÄMNDMÅL:

Sjukfrånvaron ska minska till 6,5 %

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Aktiviteter för att minska sjukfrånvaron, med fokus på korttidssjukfrånvaron, ska genomföras. Aktiviteterna ska vara hälsofrämjande och av såväl psykosocial som fysik art.	2010-01-01	2010-12-31
Chefer och medarbetare ska samverka om hälsofrämjande insatser.	2010-01-01	2010-12-31



Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
En arbetsmiljöutbildning med diplomering ska genomföras.	2010-01-01	2010-12-31
Fortbildning för enhetschefer och bitr enhetschefer i rekrytering	2010-01-01	2010-06-30

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:

3.Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Budgethållning är en förutsättning för kvalitet och stabilitet i verksamheterna. Förvaltningen arbetar med att höja enhetschefernas kompetens kring budgetering och uppföljning. För att ytterligare förstärka kundperspektivet och ha fokus på kärnverksamheten pågår utvecklingsarbeten enligt Leanmodellen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.1 Budgeten ska vara i balans

Nämndens kommentar till mål för verksamhetsområdet

Nämndens verksamheter ska vara kostnadseffektiva och präglas av en sund ekonomi med fokus på kärnverksamheterna. En väl genomarbetad budget och hög kvalitet på uppföljningen är förutsättningar för att nå ett utfall i balans. Ekonomistyrningen stärks genom ett tätt samarbete mellan enheterna och controllers. Under löpande år upprättas månadsvisa prognoser. Vid risk för negativ budgetavvikelse görs omedelbart en åtgärdsplan enligt en strukturerad modell. Enhetschefernas behov av kompetensutveckling inom ekonomiområdet ska inventeras och utbildningsinsatser ska genomföras.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)		+/- 1 %	År

NÄMNDMÅL:

Nämndens verksamheter ska bedrivas kostnadseffektivt med budget i balans.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Månatliga uppföljningar mellan budgetansvariga chefer och controllers.	2010-01-01	2010-12-31
Prognosverktygen ska utvecklas och anpassas efter verksamhetens behov.	2010-01-01	2010-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utveckla och informera om ekonomihandboken.	2010-01-01	2010-03-31

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2010

Kommunfullmäktige tilldelar stadsdelsnämnderna ekonomiska medel enligt ett fördelningssystem där resurserna i huvudsak fördelas efter stadsdelsområdenas socioekonomiska struktur och genom schablonersättning för prestationer. Farsta stadsdelsnämnd har tilldelats en nettobudget för driftverksamhet om 1 184,5 mnkr, vilket innebär en ökning av nämndens anslag med 35,9 mnkr. Ökningen beror främst på fler barn i förskolan och fler personer inom funktionsnedsättning samt ökat anslag för ekonomiskt bistånd. Fördelningen av nämndens budget innehåller inte någon särskild tilldelning för att täcka nämnd, ledning och administrativt stöd. Det innebär att medel måste tas från respektive verksamhetsområde för att finansiera denna verksamhet. I budget 2010 har för detta ändamål omfördelats 38,9 mnkr från övriga verksamheter, motsvarande 3,3 procent av totala budgetramen. Motsvarande omfördelning 2009 var 3,6 procent. Kostnaderna för administration ska minska, i budgeten finns ett allmänt effektiviseringskrav för bland annat sänkt sjukfrånvaro och gemensam administration.

Förskoleverksamhet, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt budget för flyktingmottagande är schablonfinansierade verksamheter det vill säga budgeten utgår från prestationer. Budgeten regleras efter avläsning av antalet prestationer i samband med tertialrapport 2. Pengen för barn i förskola ska utgöra lägst 77 % av grundschablonen.

Budget 2010

Budget 2010, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2009 (T2)	Utfall 2008
Nämnd- och förvaltningsadministration	38,9	0,0	38,9	41,8	41,2
Individ- och familjeomsorg	136,7	-12,5	124,2	124,9	121,9
<i>varav socialpsykiatri</i>	<i>44,8</i>	<i>-6,0</i>	<i>38,8</i>	<i>36,7</i>	<i>37,1</i>
Flyktingmottagande	3,4	0,0	3,4	3,0	5,4
Stadsmiljöverksamhet	12,6	0,0	12,6	12,2	10,8
<i>varav avskrivningar och intern ränta</i>	<i>2,1</i>	<i>0,0</i>	<i>2,1</i>	<i>2,3</i>	<i>1,7</i>
Förskoleverksamhet	234,3	-15,1	219,2	212,5	195,0
Äldreomsorg	592,4	-92,2	500,2	487,6	464,5
Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning	171,0	-26,0	145,0	145,9	144,3
Kultur- och föreningsverksamhet	24,8	-1,1	23,7	25,4	25,8

Arbetsmarknadsåtgärder	12,8	-6,5	6,3	5,9	5,6
Ekonomiskt bistånd	113,4	-2,4	111,0	100,6	94,0
<i>varav handläggare</i>	20,1	0,0	20,1	17,4	17,7
Total drift	1 340,3	-155,8	1 184,5	1 177,2	1 108,5
<i>varav omslutningsförändring</i>	119,2	-119,2	0,0		
Investeringar	7,8	0,0	7,8	10,1	5,1
<i>varav stadsmiljöverksamhet</i>	2,2	0,0	2,2	7,1	5,1
<i>varav inventarier och maskiner</i>	5,6	0,0	5,6	3,0	0,0

Nämnd- och förvaltningsadministration

Budget 2010, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2009 (T2)
Nämnd och råd	2,0	0,0	2,0	1,9
Direktör, stab, information, chefsutveckling	5,1	0,0	5,1	5,9
HR och lönehantering	6,0	0,0	6,0	3,8
Kansli och vaktmästeri	9,8	0,0	9,8	9,2
Budget och redovisning	5,1	0,0	5,1	5,2
IT	7,5	0,0	7,5	12,7
Lokalhyror och lokaladministration	3,4	0,0	3,4	3,1
Summa	38,9	0,0	38,9	41,8
<i>Varav omslutningsförändring</i>	0,0	0,0		

Budgeten för nämnd- och förvaltningsadministration har minskat med 2,6 mnkr i förhållande till 2009 och uppgår till 38,9 mnkr. Det motsvarar 3,3 procent av nämndens totala nettobudget.

Individ- och familjeomsorg, inkl. socialpsykiatri

Budget 2010, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2009 (T2)
Gemensamma kostnader	4,5	0,0	4,5	3,4
Dödsboutredning	0,8	0,0	0,8	0,8
Barn och ungdom	56,5	-1,5	55,0	57,6
Vuxen	22,4	-1,5	20,9	22,0
Öppenvård vuxna	7,7	-3,5	4,2	4,4
Socialpsykiatri	44,8	-6,0	38,8	36,7
Summa	136,7	-12,5	124,2	124,9

Varav omslutningsförändring 9,7 -9,7

Barn och Ungdom

Budgeten för barn och ungdomsinsatser har ökat med 1,9 mnkr i förhållande till 2009. Inom öppenvårdsinsatser har budgeten förstärkts med 1 tjänst inom ungdomsmottagningen.

Vuxen

Budgeten för vuxeninsatser har ökat med 0,6 mnkr i förhållande till 2009.

Socialpsykiatri

Anslaget för EMMA träfflokal är oförändrat i förhållande till 2009. Beställarbudgeten har ökat med 2,4 mnkr i förhållande till 2009.

Flyktingmottagande

Budget 2010, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2009 (T2)
Flyktingmottagande	3,4	0,0	3,4	3,0
Summa	3,4	0,0	3,4	3,0

Varav omslutningsförändring 0,0 0,0

Budgeten för flyktingverksamheten har minskat med 1,6 mnkr, vilket beror på minskat antal flyktingar.

Stadsmiljöverksamhet

Budget 2010, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2009 (T2)
Parkskötsel	10,5	0,0	10,5	9,9
Räntor och avskrivningar	2,1	0,0	2,1	2,3
Summa	12,6	0,0	12,6	12,2

Varav omslutningsförändring 0,0 0,0

Förskoleverksamhet

Budget 2010, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2009 (T2)
Förskolepeng till enheterna	163,2	0,0	163,2	162,0
Hyror och lokaldrift	25,5	0,0	25,5	22,7
Lokalåtgärder	5,0	0,0	5,0	4,0
Barn i behov av särskilt stöd	25,9	0,0	25,9	25,0

Öppen förskola	1,6	0,0	1,6	1,6
Föräldraavgifter	0,0	-15,1	-15,1	-13,1
Övrigt	13,1	0,0	13,1	10,3
Summa	234,3	-15,1	219,2	212,5
<i>Varav omslutningsförändring</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>		

Pengen till förskolan utgör 77,5 % av schablonen 2010 vilket är lika med nivån 2009. Förskolepengen skall täcka alla kostnader förutom vissa lokalkostnader samt förvaltnings- och verksamhetsövergripande administration. En generell fördelning på 6,6 mnkr av det socioekonomiska tilläggsbeloppet fördelas direkt till förskoleområdena baserat på antal avdelningar. Medel för språkstöd fördelas till enheterna utifrån andel barn med annat modersmål än svenska. Resterande medel fördelas till barn i behov av särskilt stöd av stödenheten efter ansökningsförfarande under året. Förvaltningen har budgeterat medel för förbättring av arbetsmiljön i förskolelokaler samt medel för barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Tilldelning för socioekonomisk fördelning och språkstöd

Förskolor (tkr)	Socioekonomiskt tillägg	Medel för språkstöd *
Farsta Strands förskolor	748	300
Förskolor centrala Farsta/Fagersjö	1 438	600
Gubbängens förskolor	1 035	100
Hökarängens förskolor	1 150	500
Sköndals förskolor	1 265	100
Tallkrogens förskolor	978	200

Förskoleschablon/förskolepeng

(kr)	Förskoleschablon 2010	Förskolepeng 2010	Förskoleschablon 2009	Förskolepeng 2009
Förskola, små barn 1-3 år	128 290	99 435	128 303	99 435
Förskola, stora barn 4-5 år	107 695	83 472	107 706	83 472

Äldreomsorg

Budget 2010, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2009 (T2)
Biståndsbedömning	11,9	0,0	11,9	11,2
Hemtjänst och servicehus	159,1	-23,8	135,3	138,2
Vård- och omsorgsboende	396,5	-68,4	328,1	319,2

Dagverksamhet	7,9	0,0	7,9	7,6
Trygghetslarm	2,7	0,0	2,7	2,9
Övrigt	14,3	0,0	14,3	8,5
Summa	592,4	-92,2	500,2	487,6
<i>Varav omslutningsförändring</i>	<i>78,2</i>	<i>-78,2</i>		

Äldreomsorgens budget har ökat med 9,8 mnkr motsvarande 2 %, jämfört med 2009. Priserna inom vård- och omsorgsboenden har höjts enligt index med 2,0 procent vilket motsvarar en kostnadsökning med 6,5 mnkr. Priserna inom hemtjänst och servicehus har höjts med 2,0 procent vilket motsvarar en kostnadsökning med 3,0 mnkr.

Befolkningsprognos

Ålder	2009	2010	2011	2012	2013	2014
65-79	5 390	5 376	5 459	5 552	5 633	5 752
80-	3 478	3 470	3 443	3 402	3 316	3 241
Summa	8 868	8 846	8 902	8 954	8 949	8 993

Jämfört med 2009 beräknas befolkningen över 65 år minska under 2010 för att därefter öka. Fördelningen mellan åldersgrupperna är stabil över åren, cirka 39 % av urvalet är över 80 år och från 2009 är cirka 24 % över 85 år.

Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning

Budget 2010, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2009 (T2)
Biståndsbedömning	6,8	0,0	6,8	5,3
Insatser för personer med funktionsnedsättning	164,2	-26,0	138,2	140,6
Summa	171,0	-26,0	145,0	145,9
<i>Varav omslutningsförändring</i>	<i>26,0</i>	<i>-26,0</i>		

Budgeten för verksamheten har ökat med 3,7 mnkr. Stadsdelsnämnden tilldelas medel i budget för omsorg om personer med funktionsnedsättning i form av ett fast anslag och en schablonersättning per insats. Det fasta anslaget är oförändrat. Ökningen avser ersättning för prestationsförändringar eftersom insatserna/prestationerna är fler än 2009. Enheten för personligt stöd ersätts med det av regeringen fastställda timbeloppet för assistansersättning enligt LASS med avdrag för kostnader för nämnd, ledning och administrativt stöd motsvarande 3,3 %. Den ersättning som utgår är 244 kronor/timme vilket är en ökning med 6 kronor per timme i förhållande till 2009.

Kultur och Fritid

Budget 2010, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2009 (T2)
Fritidsgårdar, parklekar och kvartersgårdar	16,0	0,0	16,0	17,2
Övrig fritidsverksamhet och ledning	2,7	0,0	2,7	3,4
Fältverksamhet	2,1	0,0	2,1	1,5
Kollo	2,6	-1,1	1,5	1,6
Konsumentrådgivning	0,3	0,0	0,3	0,6
Kultur	1,1	0,0	1,1	1,1
Summa	24,8	-1,1	23,7	25,4
<i>Varav omslutningsförändring</i>	<i>1,1</i>	<i>-1,1</i>		

Verksamhetens budget har minskat med 1,9 mnkr i förhållande till 2009. Minskningen beror på en organisationsförändring under 2009.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Budget 2010, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2009 (T2)
Handläggning, ekonomiskt bistånd	20,1	0,0	20,1	17,4
Ekonomiskt bistånd	93,3	-2,4	90,9	83,2
Arbetsmarknadsåtgärder	12,8	-6,5	6,3	5,9
Summa	126,2	-8,9	117,3	89,1
<i>Varav omslutningsförändring</i>	<i>4,2</i>	<i>-4,2</i>		

Budgeten för ekonomiskt bistånd har totalt ökat med 10,5 mnkr. Ökningen beror på rådande lågkonjunktur samt förändrade regler för sjukersättning. Budgeten baseras på en genomsnittlig kostnad om 7,7 mnkr per månad. Snittkostnaden per månad under januari-oktober 2009 har varit 6,5 mnkr. I budgeten har tilldelats 1,1 mnkr för feriearbeten, vilket är 0,5 mnkr mer än för ändamålet tilldelade medel från kommunfullmäktige.

Investeringar

Investeringar för inventarier och maskiner

Budget 2010, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Investeringar för maskiner och inventarier	5,6		5,6
Totalt	5,6		5,6

För år 2010 uppgår ramen för investeringar gällande inventarier till 5,6 mnkr. Förvaltningen fortsätter bland annat med att byta gamla vitvaror till nya energieffektiva.

Investeringar inom stadsmiljöverksamhet

Budget 2010, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Större investeringar	0,6		0,6
Mindre investeringar	1,6		1,6
Totalt	2,2		2,2

Större investeringar

Stadsdelsnämnden har för 2010 tilldelats 0,6 mnkr av kommunfullmäktige för de större parkinvesteringarna. Medel fördelas på följande objekt:

- Forsängens parklek, 0,4 mnkr
- Sköndals gamla centrum, 0,2 mnkr

Nämnden erhöll 2009 medel om 2,5 mnkr avseende utbyggnad av strandpromenaden vid Hökarängsbadet. Utbyggnaden påbörjas 2010 och beräknas vara klar 2011. Utbyggnaden följer intentionerna att utveckla Farsta till en så kallad promenadstad.

Mindre investeringar

Stadsdelsnämnden tilldelas 1,6 mnkr för mindre parkinvesteringar under 2010. Medel fördelas på följande objekt:

- Fällnägatan, lekplats, 0,9 mnkr
- Farsta centrum, 0,3 mnkr
- Gubbängens centrum, 0,2 mnkr
- Ofördelade medel, 0,2 mnkr

Resultatenheter

I samband med verksamhetsplanen skall nämnden ange vilka enheter som ska vara resultatenheter. Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott till följande år som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, med maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatfonden får ha ett överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget. En förutsättning för resultatöverföring är att resultatenheten uppfyllt sina åtaganden. Farsta stadsdelsnämnd definierar sex resultatenheter 2010 inom verksamhetsområdet förskoleverksamhet och fyra inom äldreomsorg. Äldreomsorgens resultatenheter är nyinrättade.



Resultatenheter 2010 (tkr)

Förskoleverksamhet

Farsta Strands förskolor

Förskolor centrala Farsta/Fagersjö

Gubbängens förskolor

Hökarängens förskolor

Sköndals förskolor

Tallkrogens förskolor

Äldreomsorg

Farsta Norra hemtjänst

Farsta Västra hemtjänst

Farsta Östra hemtjänst

Farsta Södra hemtjänst

Omslutningsförändringar

Kommunfullmäktiges budgettilldelning omfattar endast kostnader och intäkter för nämndens egna behov av verksamhet. Utöver detta har nämnden kostnader och intäkter avseende försäljning av verksamhet till andra stadsdelsförvaltningar och kommuner. Totalt har 119,2 mnkr budgeterats för omslutningsförändringar. Se fördelning enligt nedan.

Omslutningsförändringar ökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter
Barn och Ungdom	0,2	-0,2
Öppenvård, vuxna	3,5	-3,5
Socialpsykiatri	6,0	-6,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	26,0	-26,0
Äldreomsorg	78,2	-78,2
Fritid och Kultur	1,1	-1,1
Arbetsmarknadsåtgärder	4,2	-4,2
Summa	119,2	-119,2

Övrigt

För de olika verksamhetsområdena finns beräknade planeringsnivåer/prestationer för 2010 i bilaga. För samtliga verksamhetsområden se priser och ersättningar i prisbilaga.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

Nämndens kommentar till mål för verksamhetsområdet

Kärnverksamheten ska vara i fokus. Förvaltningen ser löpande över behovet av lokaler och administrationens funktion och volym. Syftet är att de administrativa kostnaderna ska vara så resurseffektiva som möjligt. Med anledning av detta minskas administrationen med 0,5 utvecklingssekreterare på avdelningen för barn och ungdom, 0,5 utvecklingssekreterare på avdelningen för vuxna samt med 1,5 befattningar på ekonomienheten. I och med införandet av kontaktcenter och gemensam växel för staden dras 0,5 byråassistent för köhantering inom barnomsorg och 2 telefonist/receptionist. Under början av året kommer en anpassning av bemanningen göras inför införandet av GS-IT (gemensam service IT) med motsvarande 4 tjänster.

För att effektivisera och samordna utnyttjandet av förvaltningens lokaler har en lokalgrupp bildats. Den består av avdelningschefer, lokalstrateg och lokalintendent. Lokalgruppen gör regelbundet en bedömning av förvaltningens behov av lokaler och möjligheten till samutnyttjande. Gruppen bevakar också kommande lokalbehov och renoveringar.

Under 2009 bildades utvecklingsgrupper med utvecklingssekreterare, PA-konsult och controller inom respektive verksamhetsområde. Utvecklingsgruppen inom äldreomsorgen har tagit fram ett benchmarkingsystem, vilket innebär att enheter inom samma verksamhetsområde jämförs genom att systematiskt använda de ekonomiska och kvalitativa nyckeltal som finns i staden. Syftet med benchmarkingsystemet är att genom jämförelse analysera skillnader, likheter och relationer mellan de olika nyckeltalen. Det ska under 2010 göras även inom andra verksamhetsområden.

Förvaltningen fortsätter arbetet Lean -metoden. Under 2009 genomfördes processkartläggningar inom sju enheter och egna handledare utbildades i metoden. Under året fortsätter arbetet vid ytterligare fem enheter, Farsta Västra hemtjänst, daglig verksamhet inom funktionsnedsättning, Sköndals förskolor, beställarenheten inom socialpsykiatri samt gemensamma ärenden inom barn och ungdom (utredning) och försörjningsstöd.

Nämndadministrationen består i första hand av registrator, vaktmästare och nämndsekreterare men den involverar även förvaltningsledningen och ett stort antal tjänstemän som handlägger inkomna ärenden. Förvaltningens hantering av

dessa ärenden – från mottagande och diarieföring via nämndens behandling till ärendets arkivering – underlättas och effektiviserar om det finns enhetliga rutiner som är lätt tillgängliga och väl kända så att de tillämpas av samtliga berörda tjänstemän. Rutinbeskrivningar som finns samlade i ett enda dokument är också en förutsättning för att åtaganden och ansvar ska kunna fullgöras även vid ordinarie personals frånvaro. Inom nämndadministrationen ska befintliga rutinbeskrivningar uppdateras och samlas i ett gemensamt dokument för att därefter tillämpas inom samtliga berörda delar av förvaltningen.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3,3 %	minska	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	4 st	öka	År
Hyreskostnadens andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN förskola)	10 %	minska	År
Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN äldreomsorg)	5 %	minska	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:
Förvaltningens arbete ska präglas av samarbete och helhetssyn.

NÄMNDMÅL:
Kärnverksamheten ska vara i fokus.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Identifiera behovet av kompetensutveckling för stadsdelens enhetschefer i ekonomi- och personalfrågor. (enkät).	2010-01-01	2010-03-31
LEAN-genomgångar genomförs.	2010-01-01	2010-12-31



Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Rutinbeskrivning för nämndadministrationen ska göras.	2010-01-01	2010-04-30
